

Poul Jacobsen
Akkerupvej 55,
Akkerup,
5683 Haarby

CVR nr. 10092973

21. december 2006

J.nr. 236312

Afgørelse om godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5.

Hermed meddeles miljøgodkendelse til ansøgt udvidelse af svineproduktion omfattende 228,3 dyreenheder (DE) fordelt på 8280 slagtesvin (30-100 kg) beregnet ud fra gældende husdyrgødningsbekendtgørelse¹ på ejendommen Akkerupvej 55, Akkerup, 5683 Haarby, matr. nr. 8a, Akkerup By, Haarby Sogn. CVR nr. 10092973, P nr. 1000016658 og CHR nr. 98608.

Sammendrag

Der gives miljøgodkendelse til svinebrug med produktion på:

- 8280 slagtesvin (30-100 kg) og 1900 stipladser

i alt svarende til en produktion på 228,3 DE.

Det miljøgodkendte landbrug har listebetegnelsen I101d. Godkendelsen omfatter hele ejendommen.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 2 år fra godkendelsen meddeles.

Retsbeskyttelsen for miljøgodkendelsen udløber 8 år efter godkendelsen er endeligt meddelt. Herefter skal godkendelsen tages op til revurdering første gang.

- ./. Forudsætningerne for godkendelsen, herunder miljømæssig vurdering af ansøgningen findes i vedlagte Miljøteknisk redegørelse af 21. december 2006, udarbejdet af Miljøcenter Fyn/Trekantområdet.

¹ Bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Konklusion i den miljøtekniske redegørelse

I redegørelsen konkluderes, at virksomheden med den ansøgte udvidelse og de beskrevne tiltag til reduktion af forureningskilder, vurderes at kunne drives uden gener eller risiko for omgivelserne, når de følgende vilkår overholdes. Særligt i forhold til lugtpåvirkningen af omgivelserne vurderes, at det ansøgte 14 m høje fællesafkast til ventilationsluft fra nye stald, samt forhøjelse af eksisterende afkast vil medføre, at omgivelserne ikke belastes med mere lugt end tilfældet er inden meddelelse af godkendelse.

Afgørelse

Haarby Kommune meddeler hermed i henhold til kap. 5, § 33 i miljøbeskyttelsesloven godkendelse til dyreholdet på Akkerupvej 55, Akkerup, 5683 Haarby, på følgende betingelser.

Vilkår

Indretning og drift

1. Ejendommen skal drives i overensstemmelse med det ansøgte, og det der er beskrevet i Miljøtekniske redegørelse af 14. december 2006.
2. Svineproduktionen tillades drevet med et årligt dyrehold på maksimalt 8.280 slagtesvin (30-100 kg) svarende til 228,3 DE jf. den beregningsmetode, der er gældende i husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 814 af 13. juli 2006; og 1900 stipladser.
3. Der kan tillades variation i ind- og afgangsvægten på 30-31 kg og 93-107 kg, under forudsætning af at: S sammensætningen af svin på stald må på intet tidspunkt medføre en større samlet belægning end 123.500 kg svin på stald ad gangen og udnyttelse af 1900 stipladser, der er det grundlag, som lugtspredningsberegningerne er udført på.
4. Produktionen skal være kontinuert modsat "alt ind – alt ud" metoden.
5. Der skal være separat slagterinummer for denne ejendom.
6. Eksisterende gyllebeholder ca. 17 m fra vandløb skal fjernes senest 1 år efter ibrugtagning af nye, overdækkede gyllebeholder.

Støj

7. Virksomhedens bidrag til støjniveauet ved nærmeste bolig må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjni-
veau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende peri-
ode.

Husdyrgødning

8. Virksomhedens samlede opbevaringskapacitet skal være på mindst 9 måneder, inkl. ned-
bør, rengøringsvand og øvrigt spildevand fra staldanlæg.
9. Der må ikke foretages kørsel med gyllevogn gennem byzone eller foretages udbringning
af gylle nærmere end 200 m fra beboelse, mandag til fredag kl. 22-06.
10. Husdyrgødningen skal fordeles jævnt på hele udspretningsarealet med 1,37 DE pr. ha set
over en 5-årig sædskifteperiode.
11. Udspretningen af husdyrgødning skal følge anvisningerne i de obligatoriske mark- og
gødningsplaner, som skal være tilpasset vilkårene i denne godkendelse.
12. Inden nye udspretningsarealer tages i brug, skal anmeldelse ske til kommunen, som skal
meddele godkendelse/tilladelse før ibrugtagning.
13. Forpagtningsaftaler og gødningsaftaler skal være skriftlige. Der skal til enhver tid fore-
ligge kopi af aftalerne, som på forlangende skal fremvises eller tilsendes tilsynsmyndig-
heden.
14. Der skal foreligge skriftlig dokumentation for, at der kan disponeres over det nødvendige
udspretningsareal i mindst 1 år frem. Dokumentation skal forevises eller indsendes til
kommunen på forlangende.

Spildevand

15. Al vask af maskiner, redskaber og dyretransportvogne samt påfyldning af sprøjte skal ske
på befæstet plads med afløb til opsamlingsbeholder.
16. Vaskevand fra stalde, foderrekvisitter o. lign. skal ledes til opsamlingsbeholder.

17. Det er udelukkende nedbør fra bygninger og uforurenede overfladevand fra befæstede arealer, hvor der ikke forekommer gødningsrester, foderrester, olie- og kemikalierester, affaldsrester, herunder fra døde dyr, eller andre forurenende stoffer, der må ledes til ejendommens drænsystem, der udmunder i Spangebæk.

Lugt og støv

18. Al ventilationsluft fra den nye stald skal udledes gennem et samlet afkast, der er 14 m højt og med en afgangshastighed for ventilationsluften i toppen af afkastet på 16,7 m/s.
19. Afkastene på eksisterende slagtesvinestald skal forhøjes til at være mindst 4 m over kip. Der skal sikres en afgangshastighed for ventilationsluften i toppen af afkastet på 11,4 m/s.
20. Til imødegåelse af lugtgener fra staldventilation skal stalde rengøres og afkast vedligeholdes og rengøres. Afkast skal justeres minimum én gang årligt af ekstern service.
21. Det skal ved hensigtsmæssig indretning og drift af staldanlæggene sikres, at driften ikke giver anledning til væsentlige staldlugtgener i områder udenfor ejendommens areal herunder også ved nabobeboelser.
22. Der skal gennemføres foranstaltninger til afhjælpning af lugtgener, såfremt der konstateres gener, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige.
23. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Kvælstof

24. Der skal anvendes foder med optimeret proteinsammensætning, som vil medføre, at der maksimalt udskilles ca. 21.800 kg kvælstof/år ab dyr. Alternativt skal anvendes anden teknologi, der sikrer, at der ikke udbringes mere kvælstof end svarende til den udskilte mængde ved nævnte optimerede fodring.
25. Der skal årligt udarbejdes næringsstofbalanceregnskab for kvælstof på bedriftsniveau, fx grønt regnskab, eller tilsvarende. Af balancerne skal som minimum fremgå de poster, som vist i Miljøteknisk redegørelse, bilag 4: Efter anmodning herom skal dokumentation for posterne fremlægges for myndigheden.

26. Endvidere skal fremskaffes og opbevares dokumentation for foderanalyser, herunder indhold af råprotein, fordøjeligt råprotein, fosfor, type foderfosfat, fytase dosis, samt beskrivelse af fytasetilsætning, foderforbrug (herunder procentuel andel af valle pr. foderenhed samt analyser af den konkrete valle, der anvendes). Desuden dokumentation for forbruget af handelsgødning og såsæd samt udbytter af afgrøder og halm m.v. (herunder halm anvendt til strøelse, nedmuldet eller solgt/bortført fra ejendommen).
27. Sædskiftet ændres, så der fremover som gennemsnit årligt indgår 11,1 ha med efterafgrøde (med kvælstofopsamlende effekt fra jord) eller 7,9 ha med frøgræs fordelt på græsudlæg, 1. års frøgræs og 2. års frøgræs. Den indregnede effekt skal fratrækkes i kvælstofnormen til efterfølgende afgrøde. Arealet med efterafgrøder/frøgræs skal være udover den lovpligtige del (10% for ejendomme > 0,8 DE). Effekten tillades fordelt over et 5-årigt sædskifte.
28. Ved dyrkning af arealerne i det nitratsfølsomme grundvandsområde NV for Akkekrup på markareal nr. 8-0, skal det sikres, at belastningen reduceres med 140 kg kvælstof pr. år (reduktion svarende til 1,4 DE). Kravet tillades opfyldt set over et gennemsnit på 5 år. Dokumentation herfor skal foreligge i form af markplan, der viser afgrøde på marknr. 8-0, gødningstildeling samt 5-årig sædskifteoversigt.
29. Der skal enten nedfældes gylle eller etableres bufferzone langs naturområde 8 og 9, samt ved skovbrynet ved Smutterhaver jf. kortbilag 3, således at der ikke bringes gylle ud i sidste kørespor langs den vestlige side af marknr. 19-0 og 20-0 og langs skovbrynet på marknr. 13-0, jf. kortbilag 2. De nævnte kortbilag findes i den miljøtekniske redegørelse.

Fosfor

30. Der skal anvendes foder med højt fordøjelige fosforkilder og fytase, eller andet tiltag, som vil medføre, at der maksimalt udbringes 3.640 kg fosfor/år.
31. Der skal årligt udarbejdes næringsstofbalanceregnskab for fosfor på bedriftsniveau, fx grønt regnskab, eller tilsvarende. Af balancerne skal som minimum fremgå de poster, som vist i Miljøteknisk redegørelse, bilag 4: Efter anmodning herom skal dokumentation for posterne fremlægges for myndigheden.
32. Der skal mindst hvert 5. år bestemmes fosfortal på et repræsentativt udsnit af udspretningsarealerne. Hvis fosfortallet (Pt) på enkeltmarker er over 6, skal der udarbejdes en handlingsplan, der sikrer, at der ikke sker en overskudstilførsel af fosfor og som samtidig sikrer, at det ophobede fosfor nedbringes. Handlingsplanen skal godkendes af kommunen.
33. Hvis der ønskes udbragt anden organisk gødning (fx spildevandslam) og/eller jordforbedringsmiddel, skal der forinden foretages en vurdering heraf af kommunen.

Forebyggende foranstaltninger

34. På virksomheden skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrlaboratorium senest fastsatte retningslinier.
35. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
36. Opbevaring af døde dyr skal indtil afhentning til destruktion ske på befæstet plads under kadaverkappe og/eller i containere, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.
37. Arealer omkring bygninger og kørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, spild af gylle, foderrester mv.
38. Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Tilsyn og kontrol

39. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager over støj er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning efterwise, at de stillede støjkrav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning.
40. Der kan med henblik på vurdering af lugtstofemissionens størrelse stilles krav om lugtmåling, dog maksimalt 1 gang pr. år. Inden måling og beregning foretages skal undersøgelsesprogrammet godkendes af kommunen. Kravet kan i særlige tilfælde erstattes af en gennemførelse af en vurdering af lugtbelastningen ved de nærmeste naboer. Undersøgelsesprogrammet skal forinden godkendes af kommunen.
41. Med mindre andet aftales med kommunen skal målinger og beregninger udføres efter retningslinierne i Miljøstyrelsens vejledninger.

Nr. 2/2001: "Luftvejledningen".

Nr. 6/1984: "Måling af ekstern støj fra virksomheder".

Nr. 5/1993: "Beregning af ekstern støj fra virksomheder".

Nr. 4/1997: "Godkendelse af husdyrbrug, 2. udgave".

Egenkontrol

42. Det udarbejdede næringsstofbalanceregnskab skal sammen med dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af

mindst 1 års varighed), effektivitetskontrolrapporter, gødningsregnskab, kvitteringer for indkøbte smågrise, evt. videresalg, slagterifregninger, dokumentation for bortskaffelse af døde dyr, affald m.v. opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende. Nævnte gælder også vedr. dokumentationen nævnt i vilkår nr. 26.

43. Første redegørelse med bilag for driftdokumentation skal dog indsendes senest 2 år efter meddelelse af godkendelse.
44. Beregningerne af næringsstofbalancerne skal baseres på reglerne og normtallene i Fødevareministeriets til enhver tid gældende "Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække". Normtallene kan erstattes af tal for de faktiske forhold, såfremt der foreligger dokumentation i henhold til førnævnte bekendtgørelse.

Andre miljøregler

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

I øvrigt henvises til, at der findes en række andre miljøregler, som virksomheden er omfattet af, herunder:

Husdyrgødningsbekendtgørelsen, som blandt andet indeholder regler om lokalisering og placering af stald- og gødningsanlæg samt om drift og vedligehold af disse anlæg.

Affaldsbekendtgørelsen⁴ hvoraf det bl.a. fremgår, at farligt affald skal opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand. Opbevaringspladsen skal indrettes, så, der kan opsamles spild, der svarer til rumindholdet af den største beholder.

Mindre spild af olie eller kemikalier skal straks opsamles med eventuelt forurenede jord og opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Ved større spild af olie eller kemikalier, som virksomheden ikke kan håndtere, skal der gives alarm til beredskabstjenesten på telefonnummer 112. Kommunen skal altid underrettes hurtigst muligt ved store spild af olie eller kemikalier.

Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinjerne beskrevet i det gældende regulativ.

Olietankbekendtgørelsens bestemmelser om, at oliestanden i tanke på mindst 6.000 l skal pejles ugentligt med notering af målerstand i logbog.

⁴ Bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald.

Ændringer på virksomheden

Enhver drifts-, indretnings- eller bygningsmæssig ændring skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Ændringer i ejerforhold (eller driftsansvarlig) skal meddeles til kommunen.

Klagevejledning

Der kan skriftligt klages over denne afgørelse inden 4 uger fra offentliggørelse. De klageberettigede er, foruden ejer, de oplyste kopimodtagere og enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

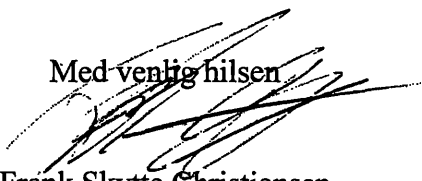
Eventuel klage skal sendes til kommunen, som sender den videre til klageinstansen, p.t. Skov- og Naturstyrelsen.

Afgørelsen forventes at blive offentliggjort i 2. januar 2007.

Virksomheden vil få besked, hvis der kommer klager over afgørelsen. En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre klageinstansen bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Fristen regnes fra annonceringsdatoen.

Med venlig hilsen

Frank Skytte Christiansen
Bygn.konstruktør

Kopi sendt til:

Fyns Amt, Miljø- og Arealafdelingen, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ (fynsamt@fyns-amt.dk)

Embedslægeinstitutionen for Fyns Amt, Rugårdsvej 55, 1, 5000 Odense C, fyn@fyn.eli.dk

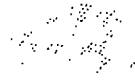
Arbejdstilsynet Kreds Fyns Amt, Dannebrogsgade 1, 5000 Odense C (at@at.dk)

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø (dn@dn.dk).

Friluftsrådet Fyns Amt, v/Amtsformand Christian Jensen, Fuglebakken 43, Postbox 104, 5610 Assens

LandboFyn, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg, Att. Michael Jensen

Miljøcenter Fyn/Trekantområdet, Niels Bohrs Allé 181, 5220 Odense SØ (PFH) (miljocenter@fyn-trekant.dk)

MILJØCENTER

Fyn/Trekantområdet

Miljøteknisk Redegørelse

efter ansøgning om

miljøgodkendelse

**af slagtesvineproduktion på ejendommen
matrikel nr. 8 a, Akkerup By, Haarby Sogn
beliggende**

Akkerupvej 55, Akkerup

5683 Haarby

CVR. Nr. 10092973

P. nummer 1000016658

Rev. 21. december 2006

PFH/199326

041485

Indholdsfortegnelse

1 Indledning	3
1.1 Ansøgning og foreliggende oplysninger	3
1.1.1 Foreliggende oplysninger	3
1.1.2 Oplysninger om virksomhedens art	4
2. Lovgrundlag	6
2.1 Forhold til miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelser	6
2.2 Øvrig landbrugsrelevant lovgivning	7
2.2.1 Planloven og Naturbeskyttelsesloven	7
2.2.2 Landbrugsloven	8
3 Offentliggørelse og partshøring	9
4 Beliggenhed	10
4.1 Placering af gårdanlægget	10
4.2 Zonestatus herunder planmæssige forhold	10
5. Indretning og drift	13
5.1 Dyrehold	13
5.2 Bygninger	14
5.2.1 Ventilation	16
5.2.2 Spildevandsafløb	17
5.3 Husdyrgødning	18
5.3.1 Gødningsproduktion	18
5.3.2. Gødningshåndtering og -opbevaring	18
5.3.3 Udspretningsareal	20
6. Forureningskilder og ressourceforbrug	22
6.1 Lugt	22
6.2 Støj og transport	26
6.3 Støv	28
6.4 Skadedyr – fluer og rotter	28
6.5 Affald	29
6.6 Råvarer - ressourceforbrug	29
7 Næringsstoffregnskab og -tab	32
8 Næringsstoffbelastning af naturarealer/recipienter	38
8.1 Næringsstoffølsomme naturområder på land	38
8.2 Næringsstoffølsomme vandområder – overfladevande	40
8.3 Grundvand	42
9 Renere teknologi	44
10 Risikobetonede aktiviteter	45
11 Samlet miljøteknisk vurdering	46
Bilag 1: Placering af ventilationsafkast i stalde og ventilationsdata	48
Bilag 2: Markkort med henvisning til sædskifteplan.	49
Bilag 3: Placering af staldanlæg og udspretningsarealer i forhold til §3 natur .	50
Bilag 4: Budget for N- og P-gårdregnskab	51
Bilag 5 Kvælstoftab jf. amtsmodelregneark	52
Bilag 6 Lugtreducerende foranstaltninger	53

1 Indledning

Haarby Kommune modtog den 21. juni 2004 første ansøgning om miljøgodkendelse og VVM-screening af dyrehold i forbindelse med udvidelse af slagtesvinproduktionen på ejendommen matrikel nr. 8a Akkerup By, beliggende Akkerupvej 55, 5683 Haarby. Kommunen anmodede derefter miljøcentret om at udarbejde forslag til miljøgodkendelse til den ansøgte produktion.

Det fremgår af materialet, at dyreholdet ønskes udvidet fra de nuværende 3.312 slagtesvin (30-100 kg) = 91,3 dyreenheder (DE) til 8280 slagtesvin (30-100 kg) = 228,3 DE. En udvidelse på 138 DE.

På baggrund af en VVM-screening af det ansøgte projekt meddelte Fyns Amt den 1. marts 2005, at der ikke skulle udarbejdes regionplanretningslinier med tilhørende VVM-redegørelse for projektet. Fyns Amt meddelte endvidere, den 3. maj 2005, at ansøgning af den 29. marts 2005 om ændret placering af gyllebeholder ikke var omfattet af bestemmelserne om VVM-screening og dermed kan gennemføres i forhold til planlovens regler.

Amtets VVM-screeningsafgørelse af den 1. marts 2005 blev efterfølgende påklaget til Naturklagenævnet, som den 2. februar 2006 stadfæstede amtets afgørelse.

1.1 Ansøgning og foreliggende oplysninger

Ansøger og ejer af ejendommen	Poul Jacobsen
Adresse (ansøgers bopæl)	Akkerupvej 55, Akkerup, 5683 Haarby
Telefon nr.	64733239
CVR- nummer	10092973
P nummer	1000016658
CHR-nummer	98608
Husdyrbrugets beliggenhed	Akkerupvej 55, Akkerup, 5683 Haarby
Hovedmatrikel	8a, Akkerup By, Haarby Sogn
Kontaktperson og daglig ledelse	Poul Jacobsen

1.1.1 Foreliggende oplysninger

1. Byggeanmeldelse af 31. marts 2004 til Haarby Kommune om landbrugsbyggeri med plan- og byggetegninger med staldindretning i nye stalde.
2. Ansøgning til Fyns Amt og Haarby Kommune om VVM-screening og godkendelse af den 21. juni 2004 med plantegning, Fyns Amts VVM-screeningsskema, LR's anmeldesskema og VVM-skema, kort over udspretningsarealer, forpagtningskontrakter, kvælstof- og fosfortab fra svineproduktionen.

3. Partshøring af berørte naboer, foretaget af Fyns Amt den 18. januar 2005.
4. Fyns Amts afgørelse af den 1. marts 2005 om, at projektet ikke er VVM-pligtigt.
5. Klager af den 17. marts 2005 og 29. marts 2005 til Naturklagenævnet over Fyns Amts screeningsafgørelse.
6. Ansøgning af den 29. marts 2005 fra konsulent stilet til Fyns Amt og Haarby Kommune om flytning af gyllebeholder.
7. Svar fra Fyns Amt af den 3. maj 2005 vedr. flytning af gyllebeholder.
8. Fyns Amts bemærkninger af den 20. juni 2005 til klager over screeningsafgørelse af den 1. marts 2005.
9. Supplerende oplysninger fra ansøger til Haarby Kommune af den 5. juli 2005 som svar på oplysninger krævet jf. bilag 1 til godkendelsesbekendtgørelsen, bilagt svineflytninger 2003-05, ventilationsoplysninger, sædskifteoversigt 2001-05 og gødningsregnskab 2003-04.
10. Supplerende oplysninger og præciseringer fra ansøger til Haarby Kommune af den 23. november 2005, bilagt markplan af 12.04.2005 og slagteriafregninger for 2003-05.
11. Afgørelse fra Naturklagenævnet af den 2. februar 2006, om at Fyns Amts VVM-screeningsafgørelse af den 1. marts 2005 står ved magt.
12. Supplerende oplysninger fra konsulent vedr. lugt, ammoniak og næringsstofbalance, modtaget fra 23.05.2006 til 05.06.2006.
13. Markkort med numre, der refererer til sædskifteoversigt .
14. Miljøcentrets rapport vedr. lugtvurdering af den 16. juni 2006
15. Korrespondance mellem konsulent og miljøcentret samt møde omkring lugt i perioden 03.06.2006 til 05.12.2006

Miljøcentret har besøgt ejendommen den 15. februar samt den 23. august 2006 (lugtmøde), hvor der ligeledes blev noteret supplerende oplysninger.

1.1.2 Oplysninger om virksomhedens art

Det eksisterende landbrug omfatter en slagtesvineproduktion på 3.312 slagtesvin (30-100 kg), svarende til 91,3 DE og drift af 166,5 ha blandet planteproduktion bestående af korn, sukkerroer, juletræer, kartofler og porrer. Dette plantebrug modtager også gylle fra anden eget svineproduktion på Landevejen 13 med en årsproduktion på 3500 slagtesvin (30-100 kg) = 97 DE. Der føres fælles gødningsregnskab for disse to ejendomme/produktioner, og jf. gødningsregnskab for 2003/04 svarede den samlede gødningsproduktion fra de to svineproduktioner til 180,7 DE.

Projektet omfatter udvidelse af slagtesvineproduktionen på Akkerupvej 55 til i alt 8.280 slagtesvin (30-100 kg) = 228,3 DE, opførelse af en ny stald og overdækket gyllebeholder, samt udvidelse af produktionen i det eksisterende staldanlæg. Eksisterende gyllebeholder fjernes. Planteproduktionen vil stort set være uændret og vil fortsat drives på samme, let reducerede, areal på 166,4 ha. Indenfor de 166,4 ha vil der være et areal med 10 % lovpligtige afgrøder svarende til gennemsnitlig 16,6 ha/år, som helt eller delvist kan erstattes af grønne marker, jf. konsulenten. Desuden et areal med supplerende kvælstofopsamlende efterafgrøder på 11,1 ha/år eller 7,9 ha med frøgræs fordelt på græsudlæg, 1. års frøgræs og 2. års frøgræs. Dette ekstra areal med efterafgrøde eller frøgræs er ud over det lovpligtige areal og hvor gødningstilførslen det efterfølgende dyrkningsår skal følge Plantedirektoratets gældende regler (reduktion i gødningstildelingen).

Som følge af det ansøgte bliver landbruget godkendelsespligtigt, idet produktionen overstiger 210 DE slagtesvin eller 2000 stipladser.

2. Lovgrundlag

2.1 Forhold til miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelser

Anlæg til husdyrproduktion for mere end 210 DE slagtesvin er direkte omfattet af:

- Kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven¹
- Godkendelsesbekendtgørelsen²
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen³.
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 944 af 16. september 2004 om miljøregulering af visse aktiviteter.

Til brug for udarbejdelse af godkendelsen er bl.a. anvendt Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/97 om godkendelse af husdyrbrug.

Ved gennemgang af virksomheden og den ansøgte produktion skal det vurderes, hvorvidt virksomheden, anlæg og indretninger lever op til kravene i gældende miljølovgivning. Der skal vurderes på hele virksomhedens samlede belastning. Der skal fastsættes vilkår, der forebygger og begrænser forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik og som sikrer, at virksomheden i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Forureningskilder er bl.a. støj, lugt, støv, ammoniaknedfald og udvaskning af næringsstoffer.

I den forbindelse er kommunen forpligtet til at påse, at virksomhedens godkendelse ikke er i strid med Regionplanen for 2005- 2013.

Miljøgodkendelsen gives i henhold til kap. 5 i miljøbeskyttelsesloven og i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen. Virksomheden vil få listebetegnelsen I.101d.

Kommunen er godkendende og tilsynsførende myndighed.

Miljøgodkendelsen er omfattet af en retsbeskyttelsesperiode på 8 år fra modtagelsen eller ved klage 8 år fra endelig afgørelse. Herefter kan de enkelte vilkår tages op til revision. I særlige tilfælde kan godkendelsens vilkår tages op til revision tidligere jf. §§ 41 a og 41 d i miljøbeskyttelsesloven.

¹ Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 af lov om miljøbeskyttelse, med senere ændringer.

² Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed nr. 943 af 16. september 2004,

³ Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage m.v., med senere ændringer.

Godkendelsespligtige, (i)-mærkede husdyrbrug er listevirksomheder (omfattet af IPPC direktivet), hvilket blandt andet betyder, at godkendelsesmyndigheden regelmæssigt og mindst hvert 10. år skal revurdere godkendelsen og om nødvendigt ajourføre vilkårene set i lyset af den teknologiske udvikling. Den første revurdering skal dog ske efter 8 år.

Virksomheden er endvidere omfattet af bekendtgørelse om brugerbetaling⁴. Dette medfører, at virksomheden skal betale brugerbetaling til kommunen pr. forbrugt time til tilsyn og godkendelse.

2.2 Øvrig landbrugsrelevant lovgivning

Ud over nævnte lovgivning, som refererer direkte til det godkendelsespligtige landbrug, er husdyrproduktionen omfattet af øvrige love og regler, hvoraf de vigtigste i relation til miljøbeskyttelse er: Planloven, Naturbeskyttelsesloven og Landbrugsloven.

2.2.1 Planloven og Naturbeskyttelsesloven

Fyns Amt har foretaget en VVM-screening af den ansøgte udvidelse af svineproduktionen i henhold til reglerne i Planloven. Amtet har vurderet, at den merbelastning, som vil være resultat af udvidelsen, ikke vil medføre så væsentlig indvirkning på miljøet, at der afkræves en egentlig vurdering af virkningen på miljøet (VVM-redegørelse). Amtet har således ved afslutning af den 1. marts 2005 meddelt, at der ikke skal udarbejdes regionplanretningslinier med tilhørende VVM-redegørelse for det konkrete ansøgte projekt.

Denne afslutning er truffet under følgende forudsætninger:

- Der anvendes foder med optimeret proteinsammensætning, som vil medføre, at der udskilles ca. 21.800 kg kvælstof/år *ab* dyr.
- Sædskiftet ændres, så der fremover som gennemsnit årligt indgår 11,1 ha med efterafgrøde eller 7,9 ha med frøgræs fordelt på græsudlæg, 1. års frøgræs og 2. års frøgræs. Areal med efterafgrøde er udover den lovpligtige del.
- Der anvendes foder med højt fordøjelige fosforkilder og fytase, som vil medføre, at der udskilles ca. 3.640 kg fosfor/år.

Amtet har jf. planlovens regler vurderet på miljøeffekter af ændringen/ udvidelsen og de påvirkninger, som en merbelastning medfører. Der er således fra amtets side ikke foretaget en endelig vurdering af påvirkningen fra den samlede produktion.

⁴ Bekendtgørelse nr. 942 af 16. december 2004 om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven

Miljøcenter Fyn/Trekantområdet I/S (et fælleskommunalt miljøelskab)

Niels Bohrs Allé 181 – 5220 Odense SØ – Tlf.: 6315 3400 – Fax: 6315 3449

E-mail: miljoecenter@fyn-trekant.dk – www.fyn-trekant.dk – CVR-nr.: 2508 8492 – Danske Bank: 3574-3574969093

Amtets afgørelse har været påklaget til Naturklagenævnet (NKN) af Danmarks Naturfredningsforening (DN) og en nabo til den ansøgte produktion. DN's klage vedrørte den øgede ammoniak-fordampning og øgede nitratudvaskning som værende i strid med målsætningen i regionplanen for de berørte naturområder på land og vandområderne. Naboklagen vedrørte den først ansøgte placering af gyllebeholder. Efter ny ansøgning af den 29. marts 2005 om ændret placering i tilknytning til ansøgte staldbyggeri, bør gyllebeholderen ikke længere være til visuel gene for denne nabo, som også anført i Fyns Amts kommentar af den 20. juni 2005 til Naturklagenævnet. Naturklagenævnet har i afgørelse af den 2. februar 2006 stadfæstet amtets afgørelse.

Landbrugets eventuelle påvirkning af naturområder (land og vand) er bl.a. reguleret af regionplanen, der bl.a. refererer til Naturbeskyttelsesloven⁵. Kommunen skal inden meddelelse af miljøgodkendelse til en landbrugsproduktion sikre, at den ansøgte produktionen ikke medfører en så væsentlig forurening eller påvirkning af naturen, at dette er i strid med målsætningerne i regionplanen.

2.2.2 Landbrugsloven

Landbruget er omfattet af Landbrugslovens⁶ regler, herunder bestemmelserne om arealkrav, som anført i bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav m.v.⁷ Heraf fremgår, at et svinehold på 228,3 DE kræver ejerskab af et areal på 44,6 ha. Op til 33 % af ejerkravet kan dog opfyldes med arealer, der ejes på anden ejendom.

Til Akkerupvej 55 hører 52,1 ha, der aktuelt bruges som udbringningsareal, samt 2,1 ha, der for tiden ligger brak = i alt 54,2 ha. Ejerkravet til Akkerupvej 55 er således opfyldt.

⁵ Lov nr. 884 af 18. august 2004 om naturbeskyttelse

⁶ Lov nr. 435 af 9. juni 2004 om landbrugsejendomme

⁷ Bekendtgørelse nr. 1152 af 23/11/2006 om husdyrhold og arealkrav m.v.

3 Offentliggørelse og partshøring

Offentligheden er orienteret om den ansøgte produktion ved for-annoncering i dagspressen den 13. december 2005 med 3 ugers frist for at besigtige de foreliggende sagsakter samt at fremkomme med ønske om at se udkast til godkendelse, når denne foreligger. Der indkom ingen henvendelser i høringsperioden.

Endvidere har ansøger ved møde på ejendommen i 2005 orienteret nærmeste naboer om projektet. Det omfattede de naboer, som blev hørt i forbindelse med amtets VVM-screening, samt enkelte andre naboer.

Ved meddelelse af godkendelse skal dette også annonceres med en 4 ugers klagefrist. Eventuel klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

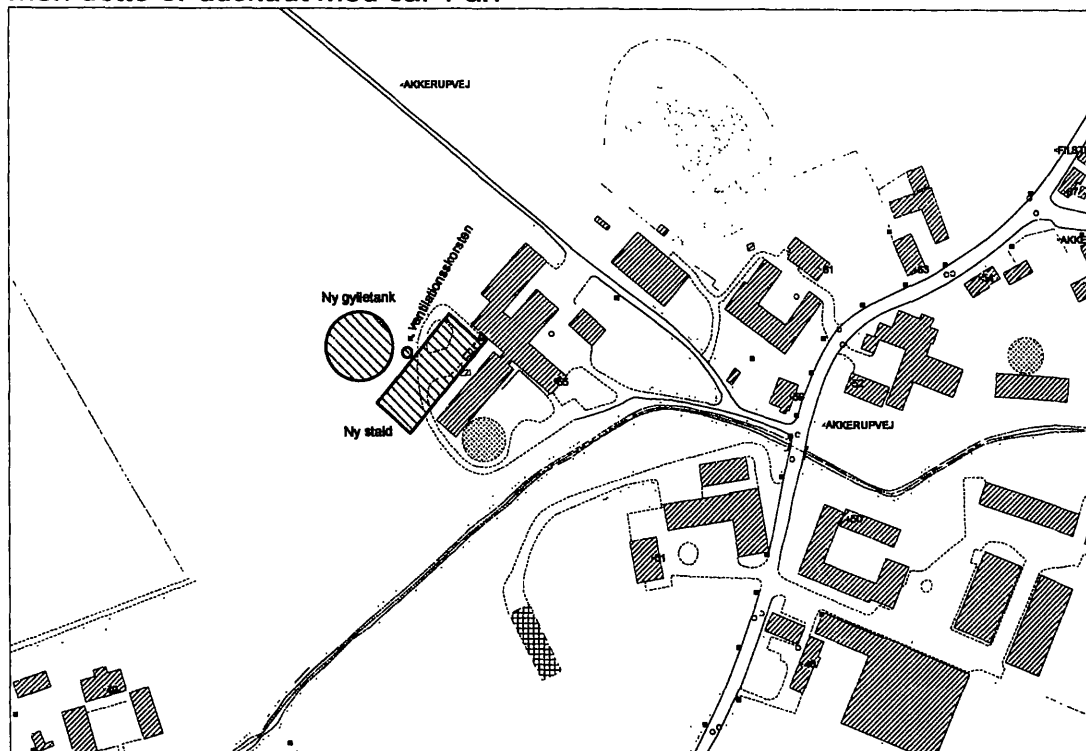
4 Beliggenhed

4.1 Placering af gårdanlægget

Eksisterende gårdanlæg består af smågrisestalde, slagtesvinestalde og en gyllebeholder på 1250 m³.

Det ansøgte projekt omfatter en indretningsmæssig ændring af de eksisterende stalde samt byggeri af en ny stald på ca. 1214 m² parallelt med eksisterende slagtesvinestald, opførelse af en 3.500 m³ stor gyllebeholder med fast overdækning i tilknytning til den nye stald og nordvest for denne, samt etablering af vaske- og påfyldningsplads imellem den nye gyllebeholder og nye stald. Endvidere skal opføres en ekstra fodersilo. Eksisterende gyllebeholder fjernes.

Det ansøgte blev oprindeligt ønsket påbegyndt og endelig udført i løbet af 2006, men dette er udskudt med ca. 1 år.

Figur 1: ejendommen med eksisterende og ansøgte nyanlæg (markeret med fed).

4.2 Zonestatus herunder planmæssige forhold

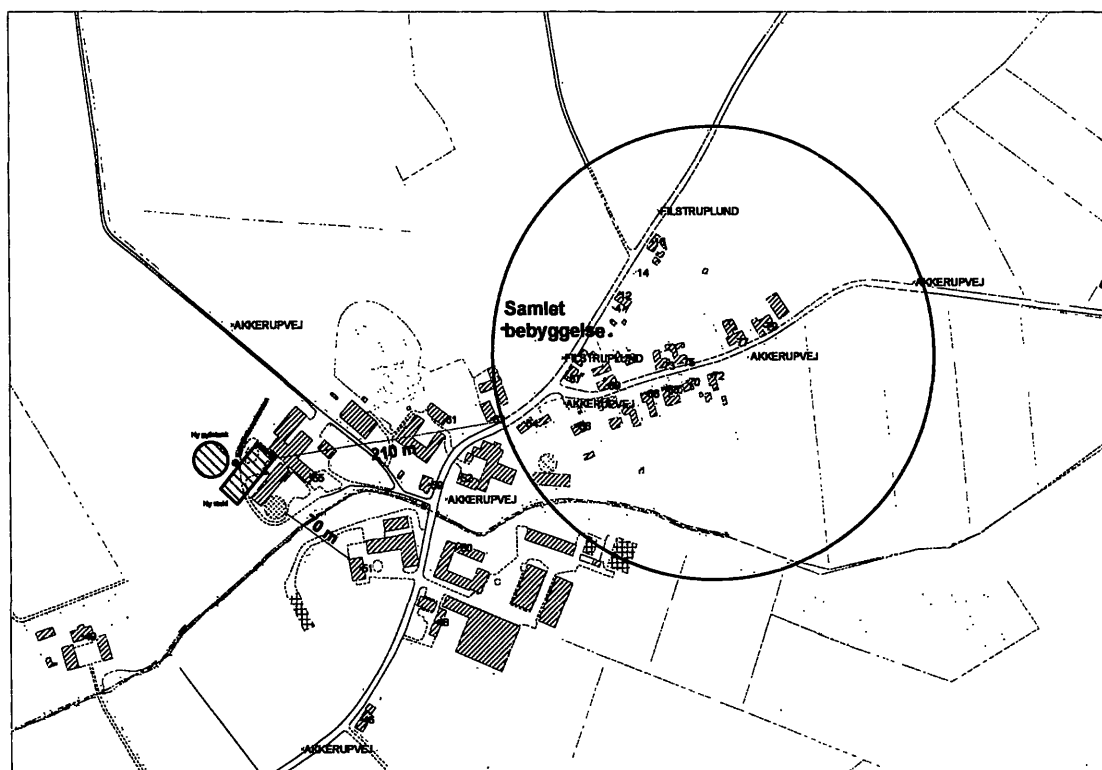
Virksomheden ligger i områder, der reguleres af kommuneplanen for Haarby Kommune og regionplanen for Fyns Amt. Gældende regionplan er Regionplan 2005-2013, og gældende kommuneplan er Kommuneplan 2006-2018.

Eksisterende og projekterede produktionsbygninger og anlæg på ejendommen ligger alle i landzone i det åbne land. Der er følgende afstande fra eksisterende og planlagte byggeri (fra nærmeste staldhjørne/anlæg) til følgende områder:

Tabel 1

	Krav jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 4 og 6 (m)	Eksisterende anlæg (m)	Nye anlæg (m)
Nærmeste nabobeboelse: Akkerupvej 51	100 m	56 m	110 m
Samlet bebyggelse i landzone	300 m	211 m	223 m
Byzone, sommerhusområde m.v.	300 m	425 m	450 m
Naboskel	30 m	21 m	> 30 m
Enkelt vandindvindingsanlæg (ved Akkerupvej 49)	25 m	200 m	200 m
Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	1250 m	1250 m
Vandløb (dræn) og søer	15 m	17 m	52 m
Offentlig vej	15 m	130 m	145 m
Privat fællesvej	15 m	32 m	57 m
Egen beboelse	15 m	18 m	39 m

Ansøger ejer Akkerupvej 59, som anvendes til udlejningsbolig. Denne ejendom er ikke sammatrikuleret med Akkerupvej 55. Endvidere ejes Landevejen 13, Jordløse, 5683 Haarby, hvorpå der, som nævnt, også drives slagtesvineproduktion.

Figur 2: Kort, der viser afstande fra tabel 1

Ved den valgte placering af nybyggeriet er afstandskravet om 300 m til samlet bebyggelse i landzone, anført i § 4 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, ikke overholdt.

En forudsætning for den endelige godkendelse er derfor, at der kan stilles de nødvendige krav, der sikrer, at disse omgivelser ikke påføres væsentlig gener fra det ansøgte projekt.

Det kan i svar på byggeanmeldelsen noteres, at såfremt der under byggearbejdet konstateres drænledninger nærmere end 15 meter fra nybyggeriet skal der foretages en omlægning, så drænene kan overholde minimum afstanden til bygningen på 15 meter.

Er en bevaring af dræn nødvendig af hensyn til afvanding, skal kommunen informeres herom, idet en dispensation jf. § 6 stk. 3 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal meddeles med de nødvendige vilkår.

5. Indretning og drift

5.1 Dyrehold

Eksisterende, tilladte dyrehold og ansøgte dyrehold med angivelse af stiplad-santal er som følger:

	Slagtesvin (30-100 kg)	Stipladser (30-100 kg)	Dyreenheder*
Eksisterende	3312 stk.	900	91,3 DE
Ansøgte	8280 stk.	1900	228,3 DE

*: beregnet jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen

Såvel eksisterende som ansøgte produktionen er tilrettelagt som en kontinuert produktion forstået således, at der indkøbes et nogenlunde fast antal smågrise pr. gang og der leveres løbende slagtesvin. Ved eksisterende produktion indkøbes 140-150 smågrise á 30-31 kg pr. gang. Ved ansøgte produktion er planen at indkøbe ca. 300 smågrise á 30 kg pr. gang.

Af ansøgningen fremgår, at den maksimale afgangsvægt vil ligge i intervallet 93-107 kg med 100 kg som gennemsnit.

Periodeafgrænsning ved opgørelse af dyrehold følger perioden 1/8 – 31/7, der er samme planår, som anvendes af Plantedirektoratet ved opgørelse af gødningsregnskab.

Miljøcentrets vurdering

Variationer i ind- og afgangsvægten på grisene påvirker såvel gødningsproduktionen (og beregningen af antal DE) som lugtafgivelsen. Af hensyn til lugtafgivelsen anbefaler miljøcentret, at der stilles vilkår om, at der kan tillades den ansøgte variation i ind- og afgangsvægten på 30-31 kg og 93-107 kg, under forudsætning af at:

- 1) Årsproduktionen skal holdes på maksimalt 8280 slagtesvin, svarende til 228,3 DE jf. den beregningsmetode, der er gældende jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- 2) Sammensætningen af svin på stald må på intet tidspunkt medføre en større samlet belægning end 123.500 kg kg svin på stald ad gangen og udnyttelse af 1900 stipladser, der er det grundlag, som lugtspredningsberegningerne er udført på.

3) Produktionen skal være kontinuert modsat "alt ind – alt ud" metoden.

5.2 Bygninger

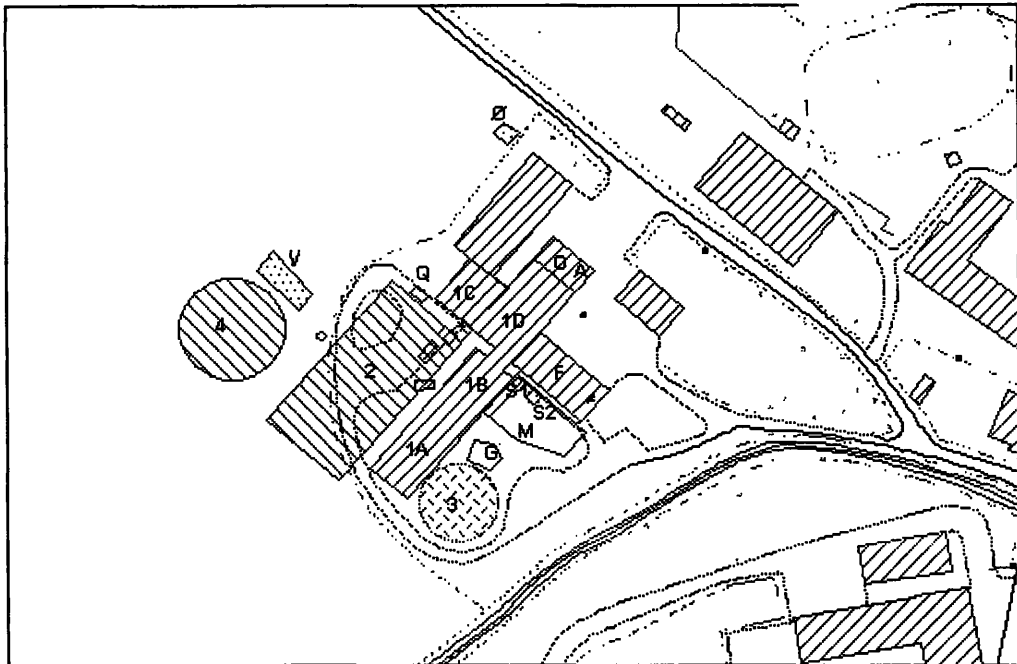
Eksisterende stalde er indrettet med fuldspaltegulv. Til opsamling og opbevaring af gylle findes 300 m³ gyllekanalkapacitet og en gyllebeholder uden fast overdækning på 1250 m³. Gyllebeholderen er opført i 1987 og der er udført 10-års beholderkontrol i 1996. Beholderen skal således kontrolleres igen i 2006. Denne beholder tages ud af drift ved byggeri af den nye gyllebeholder. Miljøcentret anbefaler, at beholderen fjernes senest 1 år efter ibrugtagning af den nye gyllebeholder.

Den planlagte staldbygning bliver på ca. 1214 m². Stalden indrettes med 1/3 drænet gulv og 2/3 spalte-areal. Derudover er ansøgt om opførelse af en ny fast overdækket gyllebeholder på 3.500 m³ i tilknytning til den ny stald. I eksisterende stalde ændres gulvtypen, som det fremgår af tabel 3.

Eksisterende og ansøgte produktionsanlæg er som følger, se figur 3. Ved ændring i indretning i forhold til nuværende indretning, er kun indtegnet den fremtidige indretning:

1 Eksisterende stalde

- 1 A Slagtesvin
- 1 B Slagtesvin
- 1 C Ungsvin – ændres til syge-/afslætningsstald
- 1 D Ungsvin – ændres til udleveringsrum
- 2 Ny stald (1214 m²) - slagtesvin
- 3 Eksisterende gyllebeholder (1250 m²)
- 4 Ny gyllebeholder (3.500 m²)
- F Foderlade (inkl. kornlager og valletank)
- S1 Silo
- S2 Ny silo
- M Gml. møddingplads – ikke i brug. Afløb herfra til Spangebæk (Haarby Å), styres v.h.a. stophane i brønd
- G Gyllepåfyldplads
- O Opbevaring af spildolie (i værksted)
- Ø Kadaveropbevaring (med kappe)
- V Ny vaske- og påfyldplads
- Q Opbevaring af pesticider (skurvogn i gml. ensilagekumme uden afløb)
- A Opbevaring af affald (pesticidemballage, m.v. i værksted)

Figur 3: placering af diverse anlæg i tilknytning til landbrugsdriften

Staldanlæg før og efter udvidelse er indrettet med følgende gulvtype, antal stipladser og vægt-sammensætning:

Tabel 3

	Staldnr.	vægtkategori	stipladser	Gulvtype	Gns. vægt pr. dyr
FØR					
Slg.svin	1A	50-100 kg	250 stk.	Fuldspalte	75 kg
Slg.svin	1B	50-100 kg	250 stk.	Fuldspalte	75 kg
Ungsvin	1C	30-50 kg	150 stk.	Fuldspalte	40 kg
Ungsvin	1D	30-50 kg	300 stk.	Fuldspalte	40 kg
EFTER					
Slg.svin	1A	30-100 kg	250 stk.	1/3 drænet gulv og 2/3 spalte-areal	65 kg
Slg.svin	1B	30-100 kg	250 stk.	Fuldspalte	65 kg
Udlevering	1C	Ca. 100 kg	(180 stk.)	Fuldspalte	100 kg
Buffer/ syge	1D	30-100 kg	200 stk.	1/3 spalte og 2/3 leje (fast gulv)	65 kg
Ny slg. svin	2	30-100 kg	1200 stk.	1/3 drænet gulv og 2/3 spalte-areal	65 kg

Ved eksisterende produktion er der i alt 950 stipladser fordelt på 450 stipladser til ungsvin (30-50 kg) og 500 stipladser til slagtesvin (50-100) kg på ejendommen.

Ved ansøgte produktion vil antal stipladser blive på 1900 stipladser med en gennemsnitlig vægt på 65 kg pr. stiplads, samt 180 stipladser i udleveringsrummet (hvor afgangsvægten er sat til 100 kg).

Foder: Alle svin vådfodres med bl.a. anvendelse af valle, hvilket medfører et markant lavt vandforbrug og vandspild. Korn formales og blandes med tilskuds-foder og valle i foderladen (F). Til opbevaring af tilskudsfoder er der en uden-dørs silo (S). Kornlager og valletank er placeret inde i foderladen.

5.2.1 Ventilation

Eksisterende anlæg

Ventilationen i de eksisterende fire staldafsnit er af typerne undertryk og ligetryk. I stalde med undertryksventilation (afsnit 1C og 1D) tages frisk luft passivt ind i stalden via vægventiler og suges ud (mekanisk) gennem afkast på taget. I stalde med ligetryksanlæg (afsnit 1A og 1B) suges luft ind mekanisk via luftindtag i gavl eller kip og blæses ud mekanisk via afkast i taget. Der er ikke trinvis styring af ventilationen i afsnit 1A og 1B. For placering af afkast, ventiler, indsugning, ventilationsydelse mv. se bilag 1.

Alle ventilationsanlæg styres fuldautomatisk.

Ansøgte anlæg

Ventilationen i den eksisterende stald 1 bliver af typen undertryk. Den nye stald 2 ventileres også efter undertryksprincippet, hvor afkastluften føres via spjæld til en loftskanal og derfra videre til et 14 m høj fælles skorsten.

Styringen af ventilationen skal ske med en såkaldt "cycletimer"-styring fra Turbovent. Denne type styring har primært som mål, at forbedre indeklimaet for svinene. Princippet i styringen er "on-off"-ventilation, således at én ventilator kører med maksimal hastighed hele tiden og den anden sætter ind (on/off) efter behov. En positiv sideeffekt er, at afkasthastigheden er øget i forhold til fx en graderet styring. Det er oplyst, at lufthastigheden i toppen af afkastet altid vil være ca. 11 m/s.

Ventilatorerne i staldafsnit 1A vil blive udskiftet med moderne ventilatorer, som i staldafsnit 1B. I såvel staldafsnit 1A som 1B udskiftes ventilatorstyringen med den omtalte "cycletimer"-styring.

Det er oplyst, at støj og elforbrug vil mindskes ved installation af "cycletimer"-styringen. Der er ikke angivet oplysninger om støjbelastning eller omfanget af den mindskede støjbelastning.

Af de fremsendte oplysninger fremgår at:

Den maksimale effekt på samtlige afkast er oplyst til 154.854m³/time.

Den minimale effekt på samtlige afkast er oplyst til 14.700 m³/time

De detaljerede oplysninger er ønsket oplyst i forbindelse med en nærmere vurdering af spredningen af staldlugt, se afsnit 6.1.

5.2.2 Spildevandsafløb

Der er følgende anlæg til håndtering af spild og spildevand ved eksisterende og ansøgte produktion:

Spild fra:	Eksisterende produktion: Opsamling / bortledning af spildevand til:	Ansøgte produktion: Opsamling / bortledning af spildevand til:
Påfyldning af marksprøjte	Påfyldning på støbt plads uden afløb	Påfyldte-vaskeplads med afløb til gyllebeholder (V)
Vask af marksprøjte	Vask indvendig i mark	Påfyldte-vaskeplads med afløb til gyllebeholder (V)
Markredskaber	Vask på gml. møddingplads (M)	På ny vaskeplads med afløb til gyllebeholder (V)
Smågrisevogn	På støbt plads uden afløb	Påfyldte-vaskeplads med afløb til gyllebeholder (V)
Vask af stald og udleveringsrum	Afløb til gyllebeholder	Afløb til gyllebeholder

For placering af de nævnte pladser "M" og "V", se figur 3.

Ved ansøgte produktion er oplyst, at vask af svinestalde vil forekomme ca. 4 gange årligt og at udleveringsrummet rengøres ugentligt. Den samlede mængde spildevand til gyllen vil udgøre ca. 10 m³. Spildevandsmængden er reduceret i forhold til mængden ved normal staldvaskbehov, idet inventaret i den ny stald vil blive udført i rengøringsvenlig plastic, som reducerer vaskevandbehovet.

Der er omfangsdræn omkring eksisterende gyllebeholder. Den nye gyllebeholder vil også blive opført med omfangsdræn.

Nedbør på tage opsamles og ledes til en fælles opsamlingsbrønd fra øvrige naboejendomme og ledes til Spangebæk, der munder ud i Haarby Å. Der er også afløb fra den gamle møddingplads til åen. På eller nær denne plads er opstillet fodersilo og planlagt endnu en silo. Endvidere foretages i dag vask af maskiner på pladsen. Det er ønsket at bevare afløbet for bortledning af uforurennet regnvand. I stedet for at afløbet støbes til, har ansøger foreslået opsætning af brønd med hane, der holdes lukket i gyllespredningsperioden, men så ellers står åben.

Der er ikke afløb fra øvrige befæstede arealer til åen.

Spildevand fra håndvask i tilknytning til staldanlæg ledes til gyllekumme. Der er ikke planlagt servicerum, hvorfra der skal afledes sanitært spildevand.

Sanitært spildevand fra stuehuset ledes til offentlig kloak.

Miljøcentrets vurdering

Miljøcentret vurderer, at såfremt ethvert spild af foder straks opsamles og under forudsætning af, at der ikke mere vaskes maskiner på pladsen eller foretages andre aktiviteter, der kan medføre spild, som kan føres med regnvand til åen, bør den ønskede løsning med brønd og hane ikke medføre nogen risiko for forurening af vandløbet.

5.3 Husdyrgødning

5.3.1 Gødningsproduktion

Gødningsproduktionen med det ansøgte dyrehold er i ansøgningen opgjort til 4026 t gylle pr. år.

Ved kontrol er der udført beregning jf. normtal i Landbrugets Byggeblade (95.03-03, rev. 30.11.2004):

Dyreart	Antal	Gødningsproduktion i tons (1 tons = 1 m ³)
Slagtesvin 30 – 100 kg	8280 stk. á 0,474 t gylle pr. svin	3.928 t
Reduktion i tilført nedbør pga. overdækning	Ca. 350 t nedbør	Ca. 3.600 t

Heri er indregnet drikkevandspild og spildevand fra staldvask, men ikke vandspild fra overbrusningsanlæg.

Vandspild fra overbrusningsanlæg er ikke oplyst, men er af miljøcentret vurderet til ca. 38 l pr. gris, svarende til ca. 160 m³/år (halvdelen af stipladserne indrettes med overbrusningsanlæg).

Ved brug af normtal, har miljøcentret vurderet den samlede mængde gylle og spildevand (normtal) til opbevaring til i alt at blive: 3.760 m³/år. Overdækning af den nye gyllebeholder, samt den nævnte brug af valle med deraf mindre vandforbrug og –spild til følge, vurderes, at kunne reducere gylle- og spildevandproduktionen til under de i ansøgningen oplyste 4.026 m³/år.

5.3.2. Gødningshåndtering og -opbevaring

Al håndtering af husdyrgødningen foregår i dag ved opsamling i kanaler under spalter i stierne hvorfra gyllen sluses ud til fortank. Udslusning foretages hver 14. dag og ikke i week-enden. Der etableres ikke naturligt flydelag i gyllekanalerne.

Fremover vil gylle fra alle gyllekanaler blive udsluset mindst én gang ugentligt.

Fra fortanken pumpes gyllen til lagertankene. Alle rørføringer, hvor gylle føres under tryk, er i eksisterende anlæg udført i godkendte trykrør og gyllebeholderen har dykket indløb. Nævnte forhold vil også være gældende for nye staldanlæg, fortank og gyllebeholder.

Der er følgende opbevaringsanlæg til opbevaring af flydende husdyrgødning ved ansøgte produktion:

Anlægstype	Eksisterende	Ansøgte
Gyllebeholder	1250 m ³	Fjernes
Ny gyllebeholder		3500 m ³
Kanaler	300 m ³	300 m ³ + 300 m ³
I alt	1550 m ³	4100 m ³
Opbevaringskapacitet opgjort i måneder		13 mdr.

Ved beregning af opbevaringskapacitet fraregnet opbevaring i gyllekanaler er opbevaringskapaciteten 11 måneder. Der bør ikke medregnes opbevaring i kanalerne, da hyppig udslusning kan være en medvirkende faktor til nedbringelse af lugtgener fra staldanlæg, med mindre der er et effektivt flydelag i kanalerne. Sidstnævnte er netop ikke tilfældet i denne produktion.

Der er ikke fast overdækning på eksisterende gyllebeholder. Den faste overdækning på den nye beholder vil være udformet som et telt.

Påfyldning af gyllevogn foregår i dag på fast plads markeret med "G", se figur 3. Der er afløb fra pladsen til gyllebeholder via fortank.

Der vil blive etableret fast påfyldeplads i tilknytning til den ny gyllebeholder og med afløb til denne beholder. Det forventes, at gylle fremover vil blive suget fra beholderen i modsætning til pumpning. Der vil således ikke være noget pumpeværk, svunget ud over beholderen.

Gylle bringes ud i forårs månederne fra 15. marts til 15. juni. Såvel ved eksisterende som ved ansøgte produktion bringes ikke gylle ud i week-enden. Udbringning fortages i afgrænsede perioder, hvor der vises hensyn til omboende, evt. ved forudgående orientering herom.

I forbindelse med udvidelsen skal gylle flyttes over længere afstande end tilfældet er i dag. Der skal bringes gylle ud på arealer ved Strærup, Strandby og Jordløse, der ligger op til 7 km fra gårdanlægget. Dette vil ske ved transport i lukkede containere á 30-35 ton, via en vognmand. Kørslen vil foregå ad Akkerupvej mod Haarby. Se afsnit 6.2 vedr. transporter. Gylletransport til udbringning på nærtliggende arealer vil fortsat ske med traktor og gyllevogn. Denne transport foregår uden gennemkørsel af Akkerup By.

Al gylle vil som nu blive udbragt med slæbeslanger. For vurdering af gylleudbringning, se afsnit 6.1 og 6.2.

Miljøcentrets vurdering

Miljøcentret vurderer, at det ansøgte og oplyste opbevaringsanlæg for gylle sikrer en tilstrækkelig opbevaringskapacitet (11 mdr.), når det tages i betragtning, at gylle udbringes i forårs månederne: Marts til juni.

Sløjfning af den eksisterende gyllebeholder, der ligger i en afstand af bare 17 m fra vandløbet Spangebæk, samt byggeri af den større nye gyllebeholder i en større afstand til vandløbet, vurderes at nedsætte risikoen for udslip af gylle til vandløbet ved uheld.

5.3.3 Udspretningsareal

Det ansøgte dyrehold på i alt 228,3 DE kræver rådighed over et samlet udspretningsareal på 163 ha for at opfylde harmonikravet på maksimalt 1,4 DE/ha.

Der er redegjort for et samlet udspretningsareal på 166,4 ha til den ansøgte produktion, som fordeler sig på 82,6 ha ejet areal og 83,8 ha forpagtet jord. Gylletildelingen svarer til 1,37 DE/ha og harmonikravet er opfyldt. De ejede arealer ligger i tilknytning til hhv. produktionen på Akkerupvej 55 og produktionen på Landevejen 13.

Ved eksisterende produktion føres fælles gødningsregnskab for de to ejendomme. Ifølge gødningsregnskab for 2003-04 var det samlede udspretningsareal angivet til 190,3 ha og harmoniareal: 176 ha. Der var en samlet husdyrproduktion på 180,7 DE, hvorved belastningen svarede til 1 DE/ha.

Udspretningsarealerne til modtagelse af gylle fra den ansøgte produktion er, for en stor dels vedkommende, de samme som for den ansøgte udvidelse af produktionen på Akkerupvej 55.

Forpagtningsaftaler, hvorpå der spredes gylle, er indgået med:

Ejer	Beliggenhed	Matr. oplysninger.	Mark nr. i sædskifteplan	Aftalens udløb	Areal (ha)
Hans Jensen, Toldbakken 49, Hejls 6094	Landevejen 94, 5642 Mil-linge	Ved 1e, Damsbo HGd, Jordløse sogn	13	31.12.2008	6,6
Jordløse Præstegård	Landevejen 24, 5683 Haarby	1o og 1n, Jordløse By og Sogn	12-0, 12-1, 12-2	31.12.2011	9,3
Helge Jørgensen	Strandby Skov 19, 5683 Haarby	1c, 3o og 17e, Strandby By, Haarby Sogn	Del af 20-0	31.12.2006	6,9

Orla Nielsen	Strandbyvej 31, 5683 Haarby	2k, 3c, 4c, 4k, 4u, 5a, 5q, 5o, 5p, 6a, 6g, 20b og 25 a Strandby By, Haarby Sogn	16-0, 17-0, 17-1, 17-2, 19-0, del af 20-0, 20-1, 22-0	31.12.2006	39,9
Gitte og Hans Erik Andersen	Strandgade 136, 5683 Haarby	8q Strandby By, Haarby Sogn	Del af 16-0	Fortløbende uden ud- løbsdato	0,9
Flemming Nørregård	Strærupvej 13, 5683 Haarby	1a, 2d, 2e og 7c, Stræ- rup By, Dreslette Sogn og 5k, Voldtofte By, Flem- løse Sogn og 74 Haar- by By og Sogn	23-0, 24-0, 24-1, 25-0, 26-0 27-0	31.12.2009	30,9
I alt					94,5

Kort over udspretningsarealerne fremgår af bilag 2 og 3.

Jordbundstypen for udspretningsarealet er fordelt med 27 % JB6 og ca. 73 % er JB 2-4.

Afgrødefordelingen fra seneste sædskifteperiode er som følger:

Vinterhvede	29,7 %
Vårbyg	23,3 %
Vinterbyg	16,3 %
Fabriksroer	12 %
Kartoffel, spise, tidlig	6 %
Juletræer > 5 år	5,2 %
Juletræer 0-5 år	0,4
Brak med græs	6,7 %
Brak i randzoner	0,2 %

Miljøcentrets kommentarer og vurdering

Ikke alle ansøgte, forpagtede, udspretningsarealer (jf. de til amtet indtegnede), som fremgår af bilag 2, indgår i markplan for 2006, herunder de af Orla Nielsens forpagtede arealer 20 b, 5p og 2 k Strandby By, Haarby Sogn. Der er således ca. 10-12 ha af det ansøgte forpagtede areal, der ikke fremgår af nævnte markplan.

Ved ibrugtagning af godkendelsen for Akkerupvej 55 skal der findes nye udspretningsarealer for produktionen på Landevejen 13, så harmonikravet i husdyrgødningsbekendtgørelsen er opfyldt. Alternativt skal denne produktion reduceres tilsvarende.

Miljøcentret vurderer, at der som vilkår bør indgå krav om skriftlig dokumentation for, at der kan disponeres over det nødvendige udspretningsareal i mindst 1 år frem. Dokumentation skal forevises eller indsendes til kommunen på forlangende.

Husdyrgødningen skal fordeles jævnt på hele udspretningsarealet med 1,37 DE pr. ha set over en 5-årig sædskifteperiode, på nær mark nr. 8-0, se afsnit 8.3.

Der skal gøres opmærksom på, at inden der foretages ændringer i udspretningsareal, skal oplysninger om disse sendes til kommunen for vurdering af næringsstofbelastningen m.v. jf. reglerne på området (p.t. Planloven).

6. Forureningskilder og ressourceforbrug

6.1 Lugt

De væsentligste kilder til lugt vil typisk være lugtafgivelse fra stalde og fra gylleopbevaringsanlæg samt den lugt, der vil forekomme ved gylleudbringning.

Gylleudbringning

Der vil være lugtafgivelse fra gyllen når den røres op i forbindelse med udspretning og ved udslusning/pumpning fra stalde til tankene. Ved eksisterende drift bringes gødningen ud på mark inden for et begrænset tidsrum, afhængigt af vejret. Udbringning sker inden for døgnet i tidsrummet kl. 06 til kl. 22. Ved ansøgte drift vil gødningen blive udbragt efter samme praksis.

Det er oplyst, at det tilstræbes, at omrøring og udkørsel af gylle kun sker, når vinden bærer væk fra Akkerup by.

Miljøcentrets vurdering:

Som følge af den ansøgte produktion vil gylleproduktionen på ejendommen mere end fordobles. Som nævnt i afsnit 5.3 vil en del af gyllen dog blive transporteret i lukkede store tankbiler til udkørsel på de fjernere liggende arealer, således at antallet af transporter kun øges med 35 transporter (175 i dag imod 210 ved ansøgte produktion). Herved forventes, at håndteringen af den øgede mængde gylle ikke vil give anledning til væsentlig øget lugtgener - eller udstrækning af den periode en eventuel lugtgener vil strække sig over - for omboende. Under forudsætning af at gylle ikke udbringes i week-enden og så vidt muligt udbringes i en kortvarig periode, hvor der udvises hensyn til nabobeboelse ved selve anlægget såvel som under kørsel, er der ikke grund til at stille særlige vilkår i forbindelse med gylleudbringning.

Staldanlæg

I ansøgningen er fremlagt en beregning af den lugtafgivelse, der forventes fra staldanlægget, samt modelberegninger af lugtspredningen i omgivelserne foretaget i OML-multi-modellen. Der er ikke udført lugtmålinger eller registreringer for det konkrete anlæg. Beregningerne bygger derfor på lugtemissionsværdier fra gennemsnitlige slagtesvinebrug, som angivet i FMK's Lugtvejledning⁸:

Lugtafgivelsen fra svin, der udtrykkes som antal lugtenheder per sekund (LE/s), er afhængig af type dyr og dyrets vægt. I beregning af spredningen af lugt fra stalde er det forudsat, at lugten udledes gennem ventilationsafkastene. Jo højere afkasthøjde og lufthastighed i afkastet, des større fortynding af lugten i nær-omgivelserne og dermed mindre lugtgene.

Staldlugten vil spredes i omgivelserne og vil kunne registreres af omboende med aftagende styrke jo større afstand boligen ligger fra staldanlægget. Der opereres med såkaldte geneafstande, der kendetegner den belastning, der typisk skal accepteres i forskellige boligområder. Den laveste genegrænse (GKI) er 1 LE/m³, som er den lugt, som lige netop kan registreres af halvdelen af et lugtpanel (groft sagt også 50 % af befolkningen). Bemærk at lugtgenekriteriet jf. FMK's lugtvejledning tager udgangspunkt i maksimale timemiddelværdier. GKI er den mest skærpede genegrænse og anvendes som grænseværdi for boligområder i byzone og sommerhusområder. En tre gange så stor tolerancetærskel på 3 LE/m³ (GKII) anvendes for boliger i samlet bebyggelse i landzone og for byzoneområde i øvrigt. Endelig anvendes en tolerancetærskel på 10 LE/m³ (GKIII) for boliger i landzone, beliggende uden for samlet bebyggelse.

Konsekvensafstanden er den afstand fra produktionen, uden for hvilken svine-lugt - under normalt forekommende drifts- og vejrforhold - kun undtagelsesvist vil kunne registreres.

Der er i løbet af sagsbehandlingsperioden fremlagt et antal forskellige lugtspredningsberegninger med bl.a. inddragelse af forskellige tiltag, der jf. ansøger skulle have lugtreducerende effekter.

Jævnfør endelige løsning, der skal sikre, at omboende ikke belastes med mere lugt end den lugt, som eksisterende produktion giver ophav til, er fremlagt følgende tiltag:

- Maksimale lugtemission er 18.500 LE/s.
- Afkastene på eksisterende slagtesvinestald forhøjes med 3 m (så 4 m over kip), med stepventilation, som sikrer en røggashastighed i afkastet på 11,4 m/s.

⁸ Lugtvejledningen: Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" (Distribueres af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)), 2002.

- Al ventilationsluft fra den nye stald udledes gennem et samlet afkast, der er 14 m højt. Kiphøjden i stalden er oplyst til ca. 7,5 m. Afkastet placeres midt på nordsiden af den nye slagtesvinestald.
- Dette fællesafkast har en diameter på 1,4 m og en vertikal røggashastighed på 16,7 m/s.
- Afkast på eksisterende ungsvinestalde (fremtidige buffer/sygestald) UBS-5 og UBS-6 forbliver uændrede og er jf. inputdata til OML-beregningen 9 m over terræn.

Effekten af nævnte tiltag er fremsendt i brev fra LandboFyn af den 5. december 2006 (se bilag 6).

Ansøger har anmodet om muligheden for at benytte anden lugtreducerende teknik, der har samme effekt, som ovenstående forudsætninger medfører jf. modelberegningen.

Miljøcentrets beregning og vurdering

For at få en indikation af hvad udvidelsen teoretisk set vil medføre af lugtbelastning af beboelser i nærområdet (immision), når der ikke medtages en evt. effekt af afkastforhøjelse, har miljøcentret foretaget flg. lugtberegning.

Ansøgte produktion uden lugtbegrænsende tiltag

Beregningen er foretaget ved fuld stipladsudnyttelse og gennemsnitlig vægt på stald før udvidelse på 55.500 kg og efter udvidelse på 123.500 kg, Her er beregnet en lugtafgivelse på 8.325 LE/s før udvidelse og 18.525 LE/s efter udvidelse. Heri er ikke indregnet de 180 stipladser i udleveringsrummet. Lugtudbredelsen vil kunne registreres over flg. afstande:

Vurdering af lugtspredning fra ansøgte produktion uden lugtbegrænsende tiltag:

Zonestatus	Genekriterium		Geneafstand (m)	
	FMK-værdier	B-værdier	Før:	Efter:
Boligområde i byzone samt sommerhusområde	GK I (1 LE/m ³)	0,7 LE/m ³	290	430
Byzoneområde i øvrigt samt landsby eller landzone med "samlet bebyggelse"	GK II (3 LE/s)	1,3 LE/m ³	160	240
Boliger beliggende i landzone og uden for områder med "samlet bebyggelse"	GK III (10 LE/s)	2,0 LE/m ³	90	140
Konsekvensområde			360	580

Bemærk: De anvendte lugtgenekriterier tager udgangspunkt i maksimale timemiddelværdier.

I denne beregning er således forudsat, at afgangsvægten ikke er større end de anmeldte 100 kg, og at alle stipladser ikke er udnyttede, såfremt udleveringsrummet er fyldt op af slagteklare svin. Sagt på en anden måde bygger beregningen på den forudsætning, at den maksimale vægt af dyr på stald ikke overskrider 123.500 kg = (65 kg x 1900 stipladser).

Ansøgte produktion med lugtreducerende tiltag

Ved ansøgte produktion med bl.a. 14 m fællesafkast på nye slagtesvinestald, samt øvrige tiltag som nævnt, er der fremlagt modelberegning i OML-multi og fremvisning af maksima af de månedlige 99%-fraktilværdier i alle vindretninger. På baggrund heraf vurderes, at det er sandsynliggjort, at den ansøgte produktion ikke giver ophav til mere lugt i omgivelserne end eksisterende produktion medfører. Det vurderes, at der - som nu - ikke vil være beboelser, der jf. FMK's genekriterier belastes med væsentlig lugtgene:

GK I:

I forhold til byzone skønnes det, at der vil der kunne opstå generende lugt i en afstand af ca. 290 m fra det samlede staldanlægs lugtcentrum (GKI). De nærmeste boliger i denne kategori er beliggende ca. 675 m fra lugtcentrum, Ved Haarby byzone. Da de nærmeste boliger i byzone endvidere ligger uden for konsekvensområdet (580 m) må det forventes, at disse boliger ikke bliver udsat for generende lugt.

GK II:

Der er samlet bebyggelse nærmere end 300 m fra det samlede staldanlæg. Inden for denne lugtkategori vurderes, at ingen boliger vil blive belastet med mere lugt. Ifølge beregningerne er der ikke boliger med denne zonestatus, der bør være berørt af væsentlig lugtgene i dag fra denne produktion.

GK III:

I forhold til fritliggende boliger i landzone skønnes det, at der ikke vil være boliger inden for denne zone, der bør være berørt af væsentlig lugtgene fra eksisterende og ansøgte produktion..

6.2 Støj og transport

Der er redegjort for flg. antal transporter per år ved eksisterende og ansøgte produktion:

Transport	Før (antal)	Efter (antal)
Husdyrgødning	175	210
Foder	100	150
Brændstof/fyringsolie	5	5
Handelsgødning	5	5
Husdyr til/fra ejendommen	100	110
Kadavere	125	125
I alt pr. år	510	605

Alle transporter, på nær få husdyrtransporter, foregår mandag til fredag. Der leveres typisk foder 1-2 gange ugentligt (mandag til fredag).

Det er anført, at "almindelig landbrugskørsel" ikke vil blive forøget. Omfanget af eksisterende trafik er ikke oplyst.

Antal leveringer af smågrise vil være uændret. Smågrise vil som nu blive leveret én gang ugentligt, typisk om mandagen mellem kl. 9 og 16. Ugedagen kan evt. blive ændret, men der vil ikke blive leveret grise i week-enden.

Antal afhentninger af slagtesvin vil evt. forøges lidt. Ved eksisterende produktion afhentes 50 gange årligt. Efter udvidelse kan der evt. forekomme to afhentninger om ugen enkelte gange, dvs. forventeligt 60 afhentninger årligt. Tidspunkt og dage for afhentning varierer meget. Afhentning kan ske om natten, mandag til fredag, – få gange om året også på lørdage.

Udleveringssted for slagtesvin ændres fra nuværende udendørs drivgang SØ for siloer se figur 3 til indkørsel mellem stald C og D på eksisterende ungsvinestalds nordside. Herved skulle eksisterende natlige støjgener blive reduceret. Eksisterende ungsvineafdeling i 1D ændres således til kun at fungere som udleveringsrum.

Indlevering af smågrise foregår ved eksisterende produktion mellem stald C og D se figur 3. Nyt indleveringssted vil ske ved SØ for siloer og som nævnt kun i dagtimerne.

Døde dyr vil, som nu, blive afhentet 2-3 gange om ugen, i alt ca. 125 transporter årligt, og altid mandag til fredag i dagtimerne (fortrinsvist formiddag). Bortskaffelse sker til destruktionsanstalt.

Kadaverplads (Ø, se figur 3) er placeret så støjgener belaster omboende mindst muligt.

Ved udvidelse vil der jf. ansøgningen være behov for transport af gylle over større afstande til udspretningsarealerne ved Strærup, Strandby og Jordløse (op til 7 km fra staldanlægget). Dette vil foregå via vognmand i lukket container å 30-35 t. Øvrige transporter til nærliggende arealer vil fortsat ske med traktor og gyllevogn å 15 t. Antallet af gylletransporter vil samlet set derfor ikke øges i samme takt med den øgede gylleproduktion, men dog forøges med 35 transporter.

Som nu vil der heller ikke ved udvidelsen blive udbragt gylle i week-enden.

Fra ventilationsanlæggene i staldene vil der forekomme støj. Det maksimale støjniveau, som ventilationsanlæggene vil give anledning til, er ikke opgivet i ansøgningsmaterialet.

Staldanlægget vil være i drift døgnet og året rundt.

Af øvrige støjgivende anlæg kan nævnes kornkværn, foderblandingsanlæg og udpumpning af vådfoder. Disse aktiviteter foregår i foderladen (F), og er i ansøgningen angivet til højst at kunne høres 50 m væk fra laden. Der er ikke angivet nærmere støjdata. Udpumpning af foder sker 3 gange i døgnet: kl. 05, kl. 12 og kl. 16. Nævnte skulle ikke give anledning til støjgener for naboer, på nær evt. støj fra de sultne grise.

Der er planlagt nyt mølleri og blandeanlæg, og her vil der bl.a. blive lagt vægt på valg af anlæg med en lav støjemission.

Der er ikke oplyst om øvrige støjafgivende anlæg på ejendommen.

Miljøcentrets vurdering

I miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder er det anført, at støjgrænser gældende for landbrugsbedrifter, herunder svinefarme, kan fastsættes som gældende for områder til blandet bolig og erhvervsbebyggelse og centerområder og de vejledende grænser er anført som 55/45/40 dB(A) for henholdsvis dag, aften og nat, målt i skel til nabobeboelse.

Det samlede antal transporter til og fra ejendommen vil, med den ansøgte produktionsudvidelse, øges med knapt 20%. De fleste af disse transporter vil ske inden for normal arbejdstid. Kun gyllekørsel og afhentninger af slagtesvin vil kunne forekomme i aften- og nattetimer og sidstnævnte kun enkelte lørdage. Udleveringssted for slagtesvin flyttes ind i gården, hvorved støjgene for nærmeste nabobeboelse mindskes væsentligt. Det vurderes, at det nye udleveringssted ikke burde give anledning til støjgene for anden nabobeboelse, da lyden skærmes af et mellemliggende maskinhus og fordi nabobeboelsen, Akkerupvej 61, ligger i en afstand, så lydtrykniveauet fra tomgangskørslen vurderes at overholde de vejledende støjgrænser for området.

Miljøcenter Fyn/Trekantområdet I/S (et fælleskommunalt miljøsekskab)

Niels Bohrs Allé 181 – 5220 Odense SØ – Tlf.: 6315 3400 – Fax: 6315 3449

E-mail: miljoecenter@fyn-trekant.dk – www.fyn-trekant.dk – CVR-nr.: 2508 8492 – Danske Bank: 3574-3574969093

Det vurderes, at støjmissionen fra eksisterende foderanlæg overholder de vejledende støjgrænser i forhold til nærmeste nabobeboelse, Akkerupvej 55, der ligger mere end 75 m fra støjkilden.

Ifølge gældende kommuneplan skal Strandgade I Haarby aflastes for trafik. Eventuelle påtænkte gylletransporter ad denne vej bør derfor omlægges til anden rute.

Det er miljøcentrets opfattelse, at svineejendommen kan indrettes og drives således, at driften ikke medfører overskridelse af de vejledende grænseværdier som foran anført.

6.3 Støv

Der vil kunne forekomme støv fra kørsel ad grusvej. Den private fællesvej mellem Akkerupvej 55 og 61 er ikke befæstet, men kørt jævn. Ved god vedligeholdelse rundt om gårdanlægget og eventuelt vanding om sommeren, vil støvgener kunne undgås.

Støv vil ellers typisk kunne forekomme ved indblæsning af foder og fra foderblandeanlægget. Indblæsning foregår i et lukket system og der etableres nyt foderblandeanlæg.

Det er Miljøcentrets vurdering, at produktionsanlægget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

6.4 Skadedyr – fluer og rotter

Der er ikke problemer med fluer ved nuværende produktion.

Der foretages regelmæssig bekæmpelse med udgangspunkt i anbefalingerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Bekæmpelse af rotter er fastlagt i aftale med Mortalin, der opstiller og tilser rottegiftkasser.

Miljøcentrets vurdering

Det er Miljøcentrets vurdering, at ved fortsættelse af denne praksis vedr. forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr, bør nævnte skadedyr ikke udgøre et problem. Der anbefales fastsættelse af standardvilkår vedr. forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr.

6.5 Affald

Kadavere opbevares under fast kadaverkappe på bar jord, se figur 3 (Ø). Kadavere vil fremover også blive opbevaret kortvarigt på dette sted, men på fast underlag.

Medicinrester og medicinalaffald (f.eks. kanyler o.l.) opbevares i uaflåst forrum til svinestald. Affaldet bortskaffes til den kommunale affaldsordning.

Spildolie opbevares i værkstedet i gammel olietank. Ved seneste tilsyn er aftalt, at spildolien fremover opbevares i spildkar, der kan rumme spildet fra den største benyttede beholder. Spildolien og brugte oliefiltere bortskaffes til Haarby Kommunes genbrugsplads.

Tom pesticidemballage samt øvrigt affald bortskaffes til Haarby Kommunes genbrugsplads.

Miljøcentrets kommentarer og vurdering

Alle nævnte affaldsfraktioner kan lovligt bortskaffes til Haarby Kommunes genbrugsplads.

Det vurderes, at veterinært affald skal opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere, dvs. i aflåst skab/rum.

Det vurderes, at der skal stilles vilkår om, at kadavere opbevares på støbt/fast plads under fast dække.

6.6 Råvarer - ressourceforbrug

Der er oplyst følgende råvareforbrug ved eksisterende og ansøgte drift:

Råvare	Eksisterende drift	Ansøgte drift
Vand – drikkevand og vaskevand	1.194 m ³	2.900 m ³
Markvanding	30.000 m ³	30.000 m ³
El	60.000 kWh	105.000 kWh
Dieselolie	28.000 l	28.000 l

For øvrige råvarer, herunder foder, mineraler, vitaminer, pesticider, medicin, kunstgødning og kemikalier er der ikke fremlagt oplysninger om årlige forbrug. Vand: Der anvendes vand fra offentlig vandforsyning til driften på gården (fx drikkevand, sanitet, vask og sprøjte).

Der er vandindvindingstilladelse til 30.000 m³ til markvanding. Vandboringen er beliggende ved Akkerupvej 49.

Det meget lave vandforbrug til drikkevand og staldvask skyldes, at grisenes væskeforsyning næsten helt dækkes ind af valle i foderet.

Der er ikke overbrusningsanlæg i eksisterende stalde. Der vil kun blive etableret overbrusningsanlæg i den nye stald (hvilket er lovpligtigt i nye stalde).

Der etableres eventuelt et vandforstøvningsanlæg med henblik på luftkøling. Vandforbruget hertil er ikke oplyst.

Dieselolie opbevares i ny, lejet tank på 5900 l fra 2006. Ved seneste tilsyn på ejendommen var beholderen endnu ikke placeret på det ønskede sted eller taget i brug.

Opvarmning af stuehus forgår i dag med olie, hvilket fremover muligvis ændres til et træpillefyr.

Servicebygninger, herunder foderrum og værksted, skal opvarmes via et træpillefyr. Som nu vil der heller ikke fremover skulle anvendes ressourcer til staldopvarmning.

Strømforbrug til bedriften anvendes især til drift af fodermølle og sekundært til ventilationsanlæg og lys.

Pesticider opbevares i skurvogn på fast bund uden afløb (tidligere plansilo). Ved byggeri af den nye stald på denne plads skal opbevaring af pesticid flyttes andetsteds.

Motorolie opbevares i leverandørens tromler i værkstedet.

Forbruget af råvarer, hjælpestoffer og energi vil som nu blive registreret i ejendommens driftsregnskab, og vil evt. fremgå af markplaner og gødningsregnskab, samt i svineholdets produktionskontrol (E-kontrol).

Miljøcentrets vurdering:

Såfremt der ikke har været foretaget en vurdering af energiforbrug og – besparelse, må det anbefales at kontakte en energikonsulent med henblik herpå.

Dieselolietanken bør placeres på støbt bund – gerne med opkant – og under halvtag. En decideret påfyldplads, med støbt bund bør indrettes.

Opbevaring af pesticider skal ske til i aflåst rum/holder med fast støbt gulv og uden afløb.

Det vurderes, at råvarer til svineproduktionen (foder inkl. valle, vitaminer og mineraler) fremover skal registreres med deklareret mængde kvælstof (råprotein, fordøjeligt råprotein, total N, total P samt typen af fosforkilde (fx monocalciumfosfat)) til de årsopgørelser over næringsstofregnskabet, der skal foreligge.

7 Næringsstofregnskab og -tab

Der skal opstilles regnskab for og vurderes på næringsstofproduktionen og næringsstofudledningen / -tabet for hele bedriften.

I ansøgningen er redegjort for flg. tiltag, der enten allerede er eller vil blive gjort til reduktion kvælstof (ammoniak og nitrat) i hele produktionen, samt ansøgers vurdering af effekten i forhold til normtal:

Tabel 4

Miljøtiltag	Effekt
N-minimeret foder	336 kg mindre ammoniak-N 115 kg mindre nitrat-N
11,1 ha efterafgrøde eller 7,9 ha frøgræs	278 kg mindre nitrat-N
Overdækning af ny gyllebeholder	188 kg mindre ammoniak-N

Miljøcentrets vurdering:

Effekten af N-minimeret foder fremgår af tabel 4. Dokumentation for ammoniak-reducerende effekt er ikke fremlagt, men at en effekt kan hentes fremgår af "Udredningsrapport for teknologier, SNS 2006". Det vurderes, at der skal stilles vilkår, der dokumenterer effekten.

Udlæg af efterafgrøde/frøgræs og effekt på nitratudvaskningen er støttet af udtalelse fra DJF og DMU.

Der vil blive anvendt fosfor- og kvælstof-optimeret foder som angivet nedenfor til produktion af de 8280 slagtesvin (30-100 kg), og således at flg. mængder N og P vil blive udskilt til gødning og ammoniakfordampning jf. ansøgningen:

Tabel 5

N og P i foder og tilført via smågrise	Fosfor (P)	Kvælstof (N)
Indhold i foder (kg) pr. produceret svin (30-100 kg):	$(4,3 \text{ g P/ Fe} \times 2,70 \text{ FE/kg tilvækst} \times 70 \text{ kg}) = 0,813 \text{ kg}$	$(24 \text{ g N/ Fe} \times 2,70 \text{ Fe/kg tilvækst} \times 70 \text{ kg}) = 4,536 \text{ kg N}$
P/ N i foder i alt (kg/år)	6.732 kg	37.558 kg
Indhold i indkøbte ungsvin (fra gårdregnskab)	1.366 kg	6804 kg
A: I alt	8.098 kg	44.362 kg

N og P udskilt i gødning og tab til fordampning			N i gødning	Ammoniaktab
Udskilt pr. svin til gødning og ammoniaktab (kg)	0,428 kg	2,576 kg	2,23 kg	0,35 kg
B: Udskilt i alt til gødning og ammoniaktab (kg/år)	3.541 kg	24.682 kg	21.329 kg	3.353 kg
Difference (A-B) (Forventede fraførsel med solgte og døde dyr)	4.557 kg (= 0,55 kg P/svin)	19.680 kg (= 2,38 kg/svin)		

Tildeling af 150 g råprotein /Fe
1 g råprotein = 1: 6,25 g N = 0,16 g N

Ved den N- og P-optimerede fodring er der redegjort for, at kvælstofudskillelsen (*ab dyr*) er 15% lavere end normalt og fosfor-udskillelsen (*ab dyr*) er 21 % lavere end normalt. Dette skulle gerne vise sig ved en forbedret N- og P-udnyttelse i slagtesvineholdet via et forbedret optag og indlejring af N og P i grisen, som set i sidste række i tabellen.

Miljøcentrets vurdering

Den i tabel 5 angivne forventede fraførelse af kvælstof og fosfor med grise set i forhold til andel af kvælstof og fosfor i foderet udtrykker kvælstofeffektiviteten. Kvælstofeffektiviteten er således et udtryk for den procentuelle indlejring af N og P i grisen (tilvækst) i forhold til foderindholdet. I sammenligning med 24 grønne regnskaber for slagtesvin med stald- og markbalancer (for 2003 og 2004, jf. Planteavlsorientering nr. 07-566) er den i ansøgningen fremlagte N-effektivitet særdeles høj: Henholdsvis 67% fosfor for ansøgte produktion imod gennemsnitlig 44% (maks. 52%) og 52% kvælstof ansøgte produktion imod gennemsnitlig 38% (maks. 42%).

Fosfor- og kvælstofeffektiviteten og dermed også mængden af N og P vil fremgå af den dokumentation, som landbruget skal fremvise ved næringsstofbalancer-regnskabet.

Der er fremlagt et gårdregnskab i form af en næringsstofberegning på bedriftsniveau, samt stald- og markbalance for kalenderåret 2005 for Akkerupvej 55 og Landevejen 13, for en samlet produktion på 191 DE (slagtesvin 30-102 kg) og et areal på 188,68 ha og harmoniareal på 174,39 ha. Markdriften skal jf. ansøgningen fortsætte med samme produktion bortset fra indførelse af et sædskifte bestående af 11,1 ha med efterafgrøde eller 7,9 ha med frøgræs fordelt på græsudlæg, 1. års frøgræs og 2. års frøgræs, set som et årligt gennemsnit inden for en sædskifteperiode. Der er opstillet fosforregnskab for eksisterende produktion sammen med fremlagt fosforregnskab for ansøgte produktion:

Fosforregnskab

	Eksisterende produktion Bedriftsregnskab 2004-05* (191 DE) Fosfor (kg/år)	Ansøgte produktion# (228 DE) Fosfor (kg/år)
Tilført med foder, halm, udsæd, dyr, husdyrgødning-startlager ^a	9.410	
Fraført med solgte dyr, afgrøder, husdyrgødning-slutlager	9.563	
Fosfor i husdyrgødning	3.146	3.600
Udbringningsareal (ha)	174,4	166,4
Fosfor fjernet med høst af afgrøder	3.217	3.600
Fosforoverskud i alt	- 153	0
Fosforoverskud/ha	- 0,87	0

*: Tal baseret på grønt regnskab for en produktion på 191 DE og 174,4 ha.

#: Tal baseret på ansøgning

I det ansøgte projekt er redegjort for fjernelse af fosfor i marken via afgrøde svarende til 3600 kg P eller 21,89 kg fosfor/ha. Idet der kun tilføres fosfor med husdyrgødning, angivet til 3.643 kg P/år, vil der dermed være balance.

I ansøgningen er der oplyst en fjernelse af kvælstof med afgrøde på **15.500 kg N/år** (= 93,1 kg N/ha/år). Tallet bygger på beregninger af næringsstofbalancen ud fra markplan og gødningsregnskab for 2005 for den aktuelle produktion af svin og afgrøder på bedriften - jf. ansøgers planteavlskonsulent.

Miljøcentrets bemærkninger og vurderinger:

Fosfor:

Det vurderes, at der ved redegørelse for indhold af de forskellige næringsstoffer i foderet skabes klarhed over det samlede fosfor-input i produktionen og dermed også input fra valle.

Kvælstof:

Da markdriften jf. ansøgningen er planlagt at forsætte efter samme princip som ved eksisterende drift – dog med indførelse 7,9 ha frøgræs eller 11,1 ha efterafgrøde -, har miljøcentret foretaget et budgetoverslag over næringsstofregnskab for det ansøgte på bedriften Akkerupvej 55 på baggrund af erfaringsmateriale fra næringsstofregnskabet for 2005, se bilag 4.

Ved forholdsmæssig beregning af et budget for den ansøgte produktion (228,3 DE i forhold til regnskabets 191 DE) på et dyrket areal på 166,4 ha (i forhold til 166,5 ha) er beregnet en budgetteret fraførelse med afgrøde på uændret ca. **15.500 kg N/år (netto)** (= 93,1 kg N/ha/år). Heri er ikke indregnet ændringen med frøgræs/efterafgrøde, der imidlertid ikke frafører megen kvælstof eller fosfor (afhængigt af fraførelse af frøgræshalm).

Miljøcentret vurderer, at der skal stilles vilkår om en forbedret udnyttelse af N og P i foderet, samt at fraførelse af næringsstofferne skal kunne dokumenteres via næringsstofregnskab for hele bedriften, fx fra modulet Grønt Regnskab i programmet Bedriftsløsning, som vedlagt ansøgningen, eller jf. opsætningen i bilag 4. Regnskabet, der typisk følger kalenderåret, skal føres én gang årligt.

Dokumentation for drift skal opbevares og fremvises/fremsendes på forlangende. Der skal fremskaffes og opbevares flg. dokumentation: Indkøbte smågrise, evt. videresalg, slagterifregninger, døde dyr, foderanalyser (herunder indhold af råprotein, fordøjeligt råprotein, og fosfor i bl.a. den valle, der anvendes, samt type foderfosfat i evt. øvrigt foder, fytase dosis, samt beskrivelse af fytasetilsætning), foderforbrug (herunder procentuel andel af valle pr. foderenhed), halm, gødning, såsæd, afgrødeudbytter m.v.

Næringsstofbalancerne skal sammen med markplan og gødningsregnskab udleveres til tilsynsmyndigheden på begæring. Første redegørelse med bilag for driftdokumentation skal dog indsendes senest 2 år efter meddelelse af godkendelse.

De i ansøgningen fremlagte tiltag skal endvidere fremgå af gødningsregnskab, som skal tilpasses herefter.

For at tage højde for "skæve" år, hvor der fx er solgt mange grise i starten af et regnskabsår, eller andre unormale forhold gør sig gældende, bør vurdering af balancerne ske for mindst to på hinanden følgende år.

Tabsfordeling af kvælstof fra husdyrproduktionen

På baggrund af beregningsmetode fra amtsmodelregnearket version 2.2. (2005/06) har miljøcentret udarbejdet en oversigt over udnyttelsen af kvælstof fra eksisterende og ansøgte husdyrproduktion jf. lovkrav og estimater for planteoptag / denitrifikation / jordpuljeopbygning, samt fordelingen af næringsstoffab til omgivelserne, se bilag 5. Beregningerne er udelukkende foretaget med henblik på kvælstoftab fra selve husdyrproduktionen.

Kvælstoftabet til omgivelserne er opsummeret i tabel 6 (afrundet til nærmeste hundrede):

Tabel 6

Produktion / tab (kg/år)	Nudrift 3312 slagtesvin (30-100 kg) = 92 DE	Ansøgte produktion, 8280 slagtesvin (30- 100 kg) = 228 DE
Samlet tab via ammoniakfordampning (stald, lager, udbringning)	2100	4400
N-tab fra husdyrgødningsudbringning og lokalafsat ammoniak = tab til udvaskning (potentielt)	900	1500
N-tab fra husdyrproduktionen til luft, vand	2800	5400
N-tab fra handelsgødgede produktion til vand		2370

Af tabel 6 ses, at såvel tab af kvælstof til vand og luft næsten fordobles ved den ansøgte udvidelse.

For at få et samlet tab af kvælstof fra hele produktionen (husdyrgødningen og handelsgødningen - de 25 % af N ab lager, der må gødes med), er der angivet gennemsnitlige N-tab fra plantebrug i tabellens næstnederste række (14,25 kg N/ha x 166,4 ha. Det samlede N-tab fra hele bedriften er således anslået til ca. 7.770 kg N/år (5400 kg N/år + 2370 kg N/år), eller ca. 47 kg N/ha/år.

Fra konsulentens bemærkninger til nævnte er flg. indsat:

"Det samlede tab af kvælstof fra hele bedriften (husdyrgødning i form af gylle udnyttet med 75 % og handelsgødning) er således anslået til ca. 10.400 kg N/år (6600 kg N/år + 4000 kg N/år), eller ca. 62 kg N/ha/år."

Nævnte bygger iflg. konsulenten på øgede tabstal jf. Amtsmodellen, version 2(1).7 norm 2006_07.

Miljøcentrets samlede vurdering af næringsstofregnskab og -tab (N og P)

Fosfor

Bedriftsregnskabet for 2004-05 for fosfor, viser et mindre fosforunderskud og jf. ansøgningen vil der være fosforbalance på bedriftsniveau. Eftervisning heraf i praksis vidner om en miljømæssigt ansvarlig næringsstoffhusholdning for fosfor.

Kvælstof

Ifølge ansøgningen er det oplyst, at der vil være en fraførelse af kvælstof med afgrøder på 15.500 kg N/år. Herved vil kvælstofoverskuddet pr. ha blive 70 kg N/år i stedet for ca. 74 kg N/år jf. budgetberegningerne (se bilag 4), som er lavet på baggrund af markplan og gødningsregnskab for år 2005 for Landevejen 13 og Akkerupvej 55. Der tale om en reduktion på ca. 5% i forhold til det af miljøcentret budgetterede N-overskud jf. praksis i dag. Nævnte vil, som i de anbefalede vilkår, skulle dokumenteres via næringsstofregnskab.

Næringsstofoverskuddet i næringsstofregnskabet er et udtryk for den næringsstofproduktion fra bedriften, der ikke umiddelbart kan redegøres for, og som ikke kan fremdrages via næringsstofregnskab/grønt regnskab for bedriften. Noget vil tåbes til udvaskning/afstrømning til overfladevand og grundvand (nitrat og fosfor) eller som ammoniakfordampning til luft/natur. En mindre del vil denitrificeres af bakterier og dermed omdannes til frit kvælstof til luften. Endelig vil noget blive indbygget i jordpuljen for atter at blive frigivet til plantevækst efter en årrække, eller indgå i et fremtidigt tab til vand eller luft. Sidstnævnte vil være afhængigt af sædskiftet, dyrkningsmetode, gødningstildeling og til dels af fysiske faktorer (nedbør, temperatur m.v.). På langt sigt vil opbygning i jordpuljen være uden betydning for fraførelsen.

Ved sammenligning af tallene for næringsstofoverskud med landsgennemsnittet for 2003 og 2004 for svinebedrifter (søer og slagtesvin, alle gødningstyper, 1,4 DE/ha, JB 5-6, 113 svinebrug i alt) var næringsstofoverskuddet på 117 kg N (DMU 2004).

Det i ansøgningen fremlagte kvælstofoverskud placerer sig mellem, hvad rene plantebrug hhv. typiske svinebrug fremviser. Den ansøgte produktion fremviser således en god næringsstofhusholdning, hvad angår kvælstof. Dokumentation herfor vil som nævnt skulle fremgå af det årlige næringsstofregnskab.

På trods heraf medfører produktionen – uomtvisteligt – et kvælstoftab til omgivelserne jf. tabel 6. Her bør især gøres en indsats for reduktion af ammoniakfordampningen fra stald og ved udbringning, fx brug af nedfældning, hvor muligt.

8 Næringsstofbelastning af naturarealer/recipienter

8.1 Næringsstoffølsomme naturområder på land

Der skal foretages en vurdering af en eventuel næringsstofbelastning af naturområder, der er beskyttede imod ændring i tilstanden jf. § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Ifølge beregninger, udført i amtsmodelregnearket for den til amtet ansøgte produktion (miljøtiltag i form af N- optimeret foder), vil det område, hvor ammoniakafsætningen fra staldanlægget vil kunne svare til en belastning på hhv. 0,1 kg og 1 kg ammoniak pr. år, i værste tilfælde (højdepositionsscenario) række ud til en radius af hhv. ca. 3,650 km og 1,150 km fra staldanlægget. I denne redegørelse vurderes specielt på de §3-naturområder, der ifølge regionplanens naturkvalitetsplan er højt målsatte (A eller B-målsatte). Nævnte områder kan være mere eller mindre følsomme for den ammoniak, der udledes fra svineproduktionen.

Udspretningsarealer tilhørende virkningen ligger primært i tilknytning til ejendommen. Forpagtede arealer ligger derimod i større afstande – mellem 3 og 7 km fra gårdanlægget. Der skal også foretages en vurdering af markdriftens eventuelle negative effekt på naturområder nær disse udspretningsarealer. Påvirkning kan ske via ammoniakfordampning fra gyllespredning samt uhensigtsmæssig tilledning af næringsholdigt drænvand fra tilgrænsende udspretningsarealer til fx mose/eng.

Baggrundsbelastningen for Haarby Kommune er jf. tal fra DMU (2005) vurderet til 17,2 kg N/ha/år.

Af tabel 7 fremgår afstande fra hhv. staldanlæg og udspretningsarealer til ammoniakfølsomme naturområder, samt et overslag over disse områders tålegrænser for ammoniak. De nummererede naturområder refererer til kort i bilag 3. Tabel 7 bygger på beregninger foretaget af miljøcentret.

Tabel 7

Nr	Naturområde	Målsætning	Afstand fra staldanlæg til naturområde og retning i forhold til stald. (afstand til nærmeste punkt i naturområdet)	Ammoniakafsætning fra stald + baggrund* (kg N/ha/år)	Ammoniak-tålegrænse (kg kvælstof pr. ha/år)
1	Mose (EI- og pilesump)	B	830 m Ø	17,6	15-25
2	Højrup Lung (mose/eng) Overgangsrigkær	A og B	1550 m, NØ	17,4	15-20
3	Eng	C	1130 m, V	17,4	20
4	Overdrev	C	1350 m, SØ	17,2	15-20

Nr	Naturområde	Målsætning	Afstand fra udspretningsareal og retning i forhold til arealet	Ammoniak-afsætning fra gylleudbringning# og baggrund* (kg N/ha/år)	Ammoniak-tålegrænse (kg kvælstof pr. ha/år)
5	Vådområde ?	A	270 m, NV	17,2	20
6	Mose	A	340 m, V	17,2	15-25
7	Overdrev	B	740 m og	17,2	10-25
	Eng og mose	B	200 m		20
8	Eng og mose	A	0 m, V	17,3	15-25
9	Strandeng	B	0 m, V	17,3	10-20
10	Strandeng	A	200 m, SSØ	17,2	10-20

*: Ammoniakafsætning er beregnet via amtsmodelregnearket ver. 2.2 norm 2005/06. Baggrundsdepositionen for Haarby Kommune er jf. DMU (2005) vurderet til 17,2 kg N/ha/år.

#: Gylleudbringning med slæbeslanger

Derudover grænser udspretningsarealet ved naturområde 10 direkte op til skovområdet Havreskov og Smutterhaver. Ifølge amtets VVM-screeningsafgørelse vurderes tålegrænsen for de dele, der ikke er produktions-skov, at ligge i størrelsesordenen 20 kg N/ha/år.

Med udgangspunkt i nye baggrundsværdier for ammoniak-deposition – i forhold til de tal, der lå til grund for Fyns Amts VVM-screening, har miljøcentret foretaget følgende vurdering, på baggrund af tabel 7 og amtets beskrivelser af de målsatte områder, plantelister indhentet fra amtet samt amtets forslag til tålegrænser og miljøcentrets vurderinger af tålegrænser:

1) Moseområdet (B-målsat), beliggende ca. 830 m øst fra staldanlægget, består af ellesump og pilesump. Udvidelsen medfører øget ammoniakbelastning (0,4 kg kvælstof/ha/år fra stald og lager), men ifølge beregningerne ligger den samlede belastning inden for det høje niveau af tålegrænse-spektret.

2) Moseområdet, Højrup Lung, der er B-målsat, ligger ca. 1,5 km nordøst for ejendommen. Mosen er af typen overgangsrigkær, og der er bl.a. forekomst af den fredede orkidé Maj-Gøgeurt samt plantearten Seline, der er sjælden i Fyns Amt. Udvidelsen medfører forøget ammoniakbelastning på ca. 0,2 kg kvælstof/ha/år fra stald og lager), men ifølge beregningerne ligger den samlede belastning inden for det høje niveau af tålegrænse-spektret.

Ingen af de C-målsatte naturområder nærmere end ca. 1400 m fra staldanlægget vurderes at blive belastet over det pågældende naturområdes tålegrænse. Der er ikke yderligere højt målsatte områder, der vurderes at blive væsentligt ammoniakbelastet fra det ansøgte.

Kvælstof-påvirkningen fra udspreddingen af gylle på de forskellige højt målsatte områder i omgivelserne afhænger af selve ammoniakfordampningen og af evt. drænvand, der ledes til naturområdet. Det er vurderet, at der vil være en væsentlig påvirkning, hvor udspreddingsarealet grænser lige op til naturområdet, eller hvor der er et skovbryn inden for kortere afstand. For de øvrige udspreddingsområder er det på baggrund af størrelsen af udspreddingsarealet sammenholdt med afstanden til naturområdet vurderet at bidraget ikke er væsentligt.

De to naturområder: 8 (eng og mose, A-målsat) samt 9 (strandeng, B-målsat) begge beliggende syd for Strandby ved vandet grænser op til marknr. 19-0 og 20-0. Strandengsområdet (9) har partier med karakter af mose og der er bl.a. forekomst af den fredede orkidé Maj-Gøgeurt og plantearten Seline, der er sjælden i Fyns Amt. Ifølge beregningerne skulle den samlede ammoniakbelastning af naturområderne dog ikke overstige den højeste tålegrænse for begge naturområder. Imidlertid er der tale om lavbundsområder og der er indgået aftale om, at der ikke udbringes gylle i sidste kørespor langs naturområdet. Inklusiv den vej, der løber mellem mark og vej, bliver der tale om en bufferzone på mindst 25 m. Tilsvarende brug af gødningsfri bufferzone eller gyllenedfældning vil ske hvor udspreddingsarealet (marknr. 13-0) ved skoven Smutterhaver grænser op til den del af skoven, hvor der ikke er udlagt vildtstribe (ugødet). Dette udspreddingsareal ligger ca. 200 m fra det A-målsatte strandengsområde (10), som vurderes ikke at blive væsentligt påvirket af ammoniakfordampning fra gyllespredding på førnævnte mark.

Miljøcentrets vurdering:

Med udgangspunkt i nyere tal for baggrundsbelastningen for ammoniakafsætning for Haarby Kommune og ud fra en konkret beregning af ammoniakbelastningen fra den ansøgte produktion og fra gylleudspreddingsarealerne, samt på baggrund af de indgåede aftaler om bufferzoner er det miljøcentrets vurdering: Det er ikke overvejende sandsynligt, at den ansøgte produktion vil medføre en overskridelse af de pågældende højt målsatte naturområders tålegrænser.

Forholdet omkring bufferzoner eller brug af gyllenedfælder, bør fastsættes ved flg. vilkår:

Der skal enten nedfældes gylle eller etableres bufferzone langs naturområde 8 og 9, samt ved skovbrynet ved Smutterhaver jf. kortbilag 3, således at der ikke bringes gylle ud i sidste kørespor langs den vestlige side af marknr. 19-0 og 20-0 og langs skovbrynet på marknr. 13-0, jf. kortbilag 2.

8.2 Næringsstoffølsomme vandområder – overfladevande

Allé ejede og forpagtede udspreddingsarealer ligger i oplandet til Nørrefjord/Helnæs Bugt.

Ifølge beregninger jf. bilag 2 medfører den samlede ansøgte produktion et tab på i alt ca. 1500 kg N/år til vand, efter fradrag for det nitrat-N, der denitrificeres (5%) og det kvælstof, der antages at indgå i jordpuljen (21%) til senere års optag, samt afgrødetilpasning, der reducerer udvaskningen med ca. 390 kg N/år. Dette kvælstof vil potentielt set udvaskes fra rodzonen. Amtet regner generelt med, at af det nitrat-N, der udvaskes fra rodzonen, vil ca. 45 % ende i slutrecipienten – her et fjordområde. Indtil der ligger mere præcise værktøjer til rådighed for beregning af reduktionskapaciteten, anvendes denne fordeling også af miljøcentret i nærværende vurdering. Der vil således udledes ca. 675 kg N til Nørrefjord/Helnæs Bugt fra hele den ansøgte produktion.

Ifølge amtets beregninger vil udvidelsen medføre en merudvaskning af kvælstof på i alt 390 kg N/år i forhold til udvaskningen ved eksisterende produktion. Heraf vil ca. 180 kg N/år blive udledt til Nørrefjord/Helnæs Bugt.

Udvidelsen vil ikke medføre øget tab af fosfor til overfladevande, idet der er regnet for, at der fraføres lige så meget fosfor, som der tilføres (fosforbalance), også med de nye tiltag vedr. dyrkning af 11, 1 ha efterafgrøde eller 7,9 ha frøgræs.

Målsætningen for Nørrefjord/Helnæs Bugt er jf. amtet:

...Nørrefjord/Helnæs Bugt er i Fyns Amts recipientkvalitetsplan (regionplanen) målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Ud for Helnæs har Nørrefjord en skærpet målsætning som referenceområde for naturvidenskabelige studier. Nørrefjord er sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstoffertilførsler fra oplandet og fra luften. Det er Fyns Amts vurdering, at en merbelastning med næringsstoffer af vandområdet vil være i strid med målsætningen for området....

Jævnfør amtets VVM-screeningsafgørelse:

...Det ansøgte er i strid med målsætningen for de berørte vandområder og vil mindske effekten af den gennemførte kvælstof- og fosforrensning på kommunale renselanlæg i området samt effekten af den forbedrede spildevandsrensning i det åbne land. Dertil kommer, at ansøgte også vil mindske effekten af miljøtiltag på bestående landbrugsbedrifter i området, herunder effekten af realiserede og planlagte investeringer i vådområder og aftaler om miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger. Miljøbelastningen fra den eksisterende produktion på ejendommen er i strid med målsætningerne for de berørte vandområder...

Miljøcentrets vurdering:

På trods af, at en øget udvaskning og udledning til det omtalte marine område er i strid med regionplanen, vurderer miljøcentret, at den forøgede udledning på ca. 180 kg N/år, jf. amtets beregninger, er relativt lille. Større brug af efterafgrøder sået umiddelbart efter høst samt forårsplojning ved vårafgrøder kan umiddelbart reducere udvaskningen med ca. 25 kg N/ha. Selv når der ikke fradrages i kvælstofkvoten ved efterfølgende afgrøde, vurderes effekten at være betydelig.

8.3 Grundvand

Ifølge nye hovedkort til regionplanen ligger ca. 3,75 ha af udspretningsarealerne inden for nitratfølsomt grundvandindvindingsområde, og inden for indvindingsoplandet til Haarby Vandværk. Der er tale om et sammenhængende markareal (marknr. 8-0) nordvest for Akkerup, hvoraf ca. halvdelen af arealet ligger inden for nitratfølsomt grundvandindvindingsområde.

Seneste prøveudtagning (13.07.2005) fra afgangsvandet fra Haarby vandværk viste et indhold af nitrat på 1,0 mg/l.

Under forudsætning af, at gødning udspreddes jævnt på alle arealer ved såvel nuværende produktion (1 DE/ha) som ved ansøgte produktion (1,37 DE/ha) vil den ansøgte produktion medføre en øget belastning svarende til 1,4 DE = 140 kg N/år. Vurderingen gælder grundvand, der skal kunne anvendes til drikkevand i den almene vandforsyning.

Landbrugets egen vandboring (lukket kasse) ved Akkerupvej 49 ligger i sydvestlige hjørne af marknr. 2-0 uden afskærmning/bufferzone omkring boringen for udbringning af pesticider og gylle. Ifølge ansøger anvendes arealet konsekvent til kartoffeldyrkning (nye) og der gødes og sprøjtes med svampe- og ukrudtsmidler, så minimalt som muligt.

Miljøcentrets kommentarer og vurdering

Ifølge kommuneplanen bør der løbende arbejdes for beskyttelse af drikkevandet. Næsten al vand, der bruges i Haarby Kommune oppumpes lokalt. Af de tre vandværker, der hovedsageligt forsyner kommunen, tegner Haarby Vandværk sig for de ca. 84%.

Ifølge kommuneplanen forventes indsatsplanlægningen for grundvandsbeskyttelse i Haarby området at skulle foregå i perioden 2009-2012. Indtil da gælder de overordnede retningslinier for beskyttelse af grundvand, som fremgår af regionplanen: Ifølge retningslinie 7.2.13 kan der inden for nitratfølsomme indvindingsområder, som hovedregel, ikke meddeles godkendelse til øget kvælstofførsel fra ejendomme eller anlæg med intensiv husdyrproduktion/landbrugsdrift.

På baggrund heraf vurderer miljøcentret, at en reduceret gødningstildeling til de 3,75 ha udspretningsareal (marknr. 8-0), vil være formålstjenligt, set i lyset af fundet af nitrat i drikkevandet.

Der bør stilles vilkår om, at der som gennemsnit over en sædskifteperiode ikke tildeles mere husdyrgødning til marknr. 8-0 end hvad der svarer til 1,2 DE/ha/år.

9 Renere teknologi

Der er i ansøgningen opstillet følgende oversigt over mulige tiltag til reduktion af udledningen/tab af kvælstof set i forhold til gældende normtal.

For en vurdering af økonomien i de anførte tiltag er også anført de anslåede meromkostninger hertil. Miljøcentret har med udgangspunkt i de oplyste priser foretaget en omregning til kr. per svin:

Tiltag, der vil blive gjort	Reduceret N-udledning i alt/år	Pris pr. kg. sparet N-tab til naturen	Merpris (kr. / svin)
N-minimeret foder	336 kg ammoniak-N	75 kr./ammoniak-N (max.)	3 kr. (max)
11,1 ha efterafgrøde eller 7,9 ha frøgræs	278 kg nitrat-N	10 kr./kg nitrat-N	0,50 kr. (min.)
Overdækning af ny gyllebeholder	188 kg ammoniak-N*	160 kr./kg ammoniak- N	3,60 kr
Tiltag, der p.t. ikke vil blive gjort			
Luftrensningsanlæg med 50% NH ₃ -reduktion i ny stald	775 kg ammoniak-N	90 kr./kg ammoniak-N	8,70 kr.

* Der er forudsat en halvering af ammoniak-fordampningen, som for gyllebeholdere med naturligt flydelag er sat til 2% af NH₃ ab lager.

Angående luftrensningsanlægget er der taget udgangspunkt i aktuelle BAT-godkendte teknik og kun vurderet på et anlæg i den nye stald. Det er fremført, at de eksisterende stalde ikke er forberedt til kunne kobles på et luftrensningsanlæg, og at det i givet fald vil fordyre installeringen markant.

Det er oplyst, at den nye stald søges indrettes mest muligt ressourcebesparende mht. el og vand. Det nye foderanlæg søges indrettet med henblik på lav støjemission.

Miljøcentrets vurdering

Der er ikke taget decideret BAT-godkendt teknik i anvendelse i ansøgningen. Der er dog redegjort for andre tiltag, som kan karakteriseres som medvirkende til reduktion af fosfor og kvælstofbelastningen af miljøet, samt energibesparende tiltag.

10 Risikobetonede aktiviteter

Driftsforstyrrelser og uheld: Ejer vil udarbejde en skriftlig vejledning til medarbejderne (1-3 ansatte) vedrørende omrøring, tømning og udkørsel af gylle, samt mundtligt instruere dem i, hvad der gøres i tilfælde af uheld.

Ved driftsstop og efter uheld af teknisk art gennemgås anlægget før genopstart. Én gang årligt gennemgås anlægget med henblik på at forebygge driftsstop og uheld af teknisk art.

Miljøcentrets vurdering:

Der bør stilles vilkår om, at ventilationsanlæg bør rengøres, checkes og justeres af ekstern service mindst én gang årligt.

11 Samlet miljøteknisk vurdering.

Forureningsbegrænsende foranstaltninger

Tab af kvælstof og fosfor

Miljøcentret vurderer, at der ud fra miljøvurdering af belastningen af sårbare områder nær staldanlægget, ikke skal stilles konkrete vilkår om begrænsning af ammoniakemissionen fra det faste anlæg.

Det vurderes, at nedfældning af gylle - frem for udlægning med slanger -, vil kunne reducere ammoniakfordampningen væsentligt, og vil især være relevant ved udbringning på arealer, der grænser op til sårbare og højt målsatte naturområder, som nævnt i afsnit 8.1. Denne teknik eller brug af indgået aftale om, at der ikke spredes gylle i "sidste"/ nærmeste kørespor (bufferzone) på arealer grænsende op til de omtalte naturområder, vil medføre en vis beskyttelse.

Med de fremlagte tiltag til reduktion af tab af kvælstof og fosfor i foder, samt ved dyrkning af frøgræs og/eller efterafgrøder vurderes, at næringsstoffetabet på driftsniveau vil være begrænset for kvælstof og i balance (intet tab) for fosfor. I denne vurdering er forudsat, at gødningen fordeles jævnt med 1,37 DE/ha på nær i det lille nitratfølsomme grundvandindvindingsområde, hvor der er foreslået et skærpet vilkår.

Lugt

Med det fremlagte projekt med et 14 m højt fællesafkast på nye stald og en afgangshastighed på ventilationsluften i toppen af skorstenen på 16,7 m/s, samt en samt 4 m høje afkast på den eksisterende slagtesvinestald med en afgangshastighed på ventilationsluften i toppen af skorstenen på 11,4 m/s er det sandsynliggjort, at ansøgte produktion ikke medfører mere lugt i omgivelserne (nabobeboelser og beboelser i samlet bebyggelse i Akkerup) end den eksisterende produktion allerede giver anledning til.

Ansøger har ønsket mulighed for, at såfremt der inden for de første to år efter meddelelse af godkendelse fremkommer alternative og anerkendte metoder til afhjælpning af lugtgene, og som ikke forringer muligheden for at overholde vilkårene herfor, kan der søges om tilladelse til at benytte dette alternativ i stedet for metoden jf. oplysningerne i denne ansøgning. Det skal imidlertid understreges, at godkendelsen skal udnyttes senest to år efter meddelelse, dvs. der skal være fuld udnyttelse af stipladserne senest to år efter meddelelse af godkendelse. En eventuel ændring inden for de to år skal derfor ske i så god tid, at dette ikke forhindrer ansøgers mulighed for at udnytte godkendelsen inden for de samme to år. Forløber der mere end to år bortfalder hele godkendelsen og der skal søges på ny.

For de øvrige mulige forureningskilder er det vurderet, at med de foreslåede vilkår vil produktionen kunne drives uden at medføre væsentlige gener eller risiko for forurening af omgivelserne.

Kilder:

- Udredningsrapport for teknologier, med særligt henblik på miljøeffektive teknologier til husdyrproduktionen, SNS 2006.
- Planteavlsorientering nr. 07-566: Stald- og markbalancer på svinebrug.
- Planteavlsorientering nr. 07-559: Næringsstoregnskaber for svinebrug 2004 og sammenligningstal for næringsstofoverskud.

Pernille Folker-Hansen